РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Број: 612-00-00054/9/2019-03
Датум: 23.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
05.10.2020
1000-941/5

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00054/8/2019-03 од 23.09.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ
О
АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

основних академских студија (ОАС) – Ратарство и повртарство, за који је захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Пољопривредни факултет, Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића бр. 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: **100239025**, Матични број: **08608369**.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), студијски програм **основних академских студија (ОАС) – Ратарство и повртарство** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **90 (деведесет)** студената у седишту установе.

ДИРЕКТОР
Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:
- Високошколској установи
- Архиви

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
05.10.2020
11000 941/5

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00054/8/2019-03
Датум: 23.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС" број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 07.05.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
основних академских студија
Ратарство и повртарство

Утврђује се да **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: 100239025, Матични број: 08608369, испуњава прописане стандарде за акредитацију **студијског програма основних академских студија ОАС – Ратарство и повртарство** и то у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **90 (деведесет)** студената у седишту установе, на српском језику.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, је дана 25.04.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Ратарство и повртарство** под бројем 612-00-00054/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за техничко-технолошко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије 14.10.2019. године, а директор Националног акредитационог тела је именовао рецензентску комисију дана 15.10.2019. године. Рецензентска комисија је посетила Установу 21.02.2020. године.

Коначни извештај рецензентске комисије, Извештај поткомисије и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 07.05.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

Прегледом поднетог материјала утврђено је:

- Захтев за акредитацију и Уводна табела садрже све тражене податке.
- Пољопривреди факултет Универзитета у Новом Саду је акредитована високошколска установа.
- Студијски програм основних академских студија **Ратарство и повртарство** се поново акредитује (акредитован 2008. године и 2014. године).
- Студијски програм има **240** ЕСПБ бодова. Укупно трајање студија је **4 године (8 семестара).**
- Планиран је упис **90 (деведесет) студената** у седишту установе.
- Након завршених студија стиче се академски назив **Дипломирани инжењер пољопривреде.**

После детаљне анализе испуњености појединачних стандарда које је рецензентска комисија дала у свом извештају, износимо есенцијалне чињенице везано за појединачне стандарде.

Структура студијског програма (Стандард 1)

Циљ студијског програма ОАС Ратарство и повртарство, је образовање и оспособљавање студената за непосредан рад у производњи, у гајењу ратарских, повртарских и крмних биљака, и подизању нивоа њиховог приноса и квалитета уз очување животне средине (одрживи развој). Студент треба да стекне основно знање у познавању морфолошких и биолошких особина значајнијих ратарско-повртарских и крмних биљних врста, те њихових захтева према условима спољашне средине и основне елементе њихове технологије производње и искоришћавања. Исход процеса студирања је формирање стручњака са академским образовањем који поседује значајно проширена и продубљена знања у односу на знање стечено у средњој школи, као и знање неопходно за разумевање научне основе из области биљне, ратарско-повртарске производње. На студије првог степена, основне академске студије овог студијског програма може се уписати лице које има претходно завршено средњошколско образовање у четворогодишњем трајању и положен пријемни испит како је то регулисано Статутом факултета. Упис кандидата се врши на основу Конкурса. Одлуку о расписивању конкурса доноси Сенат Универзитета, а на предлог Наставно-научног већа факултета. Рангирање кандидата по конкурсу утврђује се на основу укупног броја

бодова успеха из средње школе и резултата пријемног испита, а у оквиру броја пријављених кандидата за сваки студијски програм у складу са утврђеном квотом за упис, како је то регулисано Статутом факултета. Студијски програм основних академских студија Ратарства и повртарства, формиран је у складу са следећим принципима, дефинисаним Законом о високом образовању Републике Србије, као и болоњском декларацијом:

- Основне академске студије Ратарства и повртарства трају 4 године (8 семестара);
- Једна школска година је подељена на 2 семестра;
- Настава из једног предмета се изводи у току једног семсетра;
- Број предмета по семестру је 5;
- Настава у току једног семестра траје 15 недеља;
- Студент је оптерећен са 30 часова активне наставе недељно;
- Примењен је европски систем преноса бодова (кредита) – ЕСПБ;
- Годишња акумулација ЕСПБ износи 60 бодова (30 по семестру);
- Основне академске студије имају укупно 240 ЕСПБ.

Сви предмети, предвиђени наставним планом и програмом, подељени су на обавезне (укупно 33) и изборне (укупно 7). Листа изборних предмета садржи укупно 14 предмета. Са ове листе, студент се опредељује за укупно 7 изборних предмета, од којих 4 може да изабере са листе изборних предмета понуђених на другим студијским програмима основних академских студија, Пољопривредног факултета у Новом Саду. У првој години студент бира два предмета од понуђених четири. У трећој години студент се опредељује за три изборна предмета од понуђених шест, а на четвртој години се опредељује за два од четири понуђена. Сем тога студент је обавезан да уради и завршни рад који му доноси 12 ЕСПБ. Настава се изводи у добро опремљеним и просторно адекватним амфитеатрима, учионицама и вежбаоницама на факултету, на огледним пољима Института за Ратарство и Повртарство у Новом Саду, као и у стручним пољопривредним службама и у научним институцијама. Предвиђен је и практичан рад студената и то: радна пракса у трајању минимално 90 часова годишње (у другој години), производна пракса, у трајању минимално 90 часова годишње (у трећој години) и технолошко-организациона пракса, у трајању минимално 90 часова годишње (у четвртој години). Радна пракса се бодује са 3 кредита и не улази у укупан број недељних часова активне наставе. Квалитету наставе допринеси велики број угледних наставника и сарадника, преко 30 година искуства у наставном и научном раду на смеру за ратарство и повртарство, учешће наставника на бројним научно-истраживачким пројектима, као и велики број успешних пољопривредних имања у блиском окружењу факултета. Инжењер пољопривреде је оспособљен за рад у непосредној пољопривредној ратарско-повртарској производњи на различитим државним, приватним и јавним предузећима. Оспособљен је за наставак даљег сопственог усавршавања, на дипломским академским-мастер студијама у једногодишњем трајању (МАС), а у оквиру ужих, сродних научних области.

Сврха студијског програма (Стандард 2)

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности. Сврха студијског програма је образовање студената за професију инжењера пољопривреде ратарства и повртарства. Концепт образовања на овом студијском програму је у складу са потребама и развојем пољопривредне производње на принципима одрживог развоја, који интегрише економске и еколошке интересе

садашњих и будућих генерација са циљем да се произведе квалитетна и здравствено безбедна храна за сопствене потребе и извоз, оствари профит и заштити животна средина. Студијски програм Ратарства и повртарства је конципиран тако да обезбеђује стицање компетенција, знања и вештина које су друштвено оправдане и корисне. Пољопривредни факултет је дефинисао основне задатке и циљеве ради образовања високо компетентних кадрова из области пољопривредне производње. Сврха студијског програма Ратарства и повртарства, је потпуно у складу са основним задацима и циљевима Пољопривредног факултета. Реализацијом овако конципираног студијског програма се школују стручњаци са академским образовањем који поседују значајно проширена и продубљена знања у односу на знања стечена у средњој школи, као и знања неопходна за разумевање научне основе из области биљне, ратарско-повртарске производње. Стечено знање студената завршених основних академских студија обезбеђује стручност за рад на пољопривредним радним орагнизацијама: комбинатима, задругама, семенским кућама, предузетничким фирмама и сопственим газдинствима која се баве ратарско-повртарском производњом, затим саветодавним стручним службама, у средњошколском образовању и сл. Основна сврха ових студија је да се студенти упознају са основним наукама, као што су ботаника, метеорологија, педологија, микробиологија земљишта, плодност земљишта и ђубрење, генетика, физиологија биљака, као и општеобразовним наукама (хемија, биохемија, математика, статистика, итд.). Ова знања треба да им омогуће детаљно разумевање и могућност практичне примене основних струковних дисциплина, као што су: основи биљне производње, семенарство, оплемењивање биљака, гајење жита и зрнених махуњача, повртарство, крмно биље, гајење индустријског биља, наводњавање пољопривредних усева, у различитим производним условима. Знања из области друштвено-економских наука имају за сврху да студентима омогуће разумевање економије производње, као и друштвену важност и оправданост ратарске и повртарске науке и праксе.

Циљеви студијског програма (Стандард 3)

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве. Циљ студијског програма је постизање компетенција и академских сазнања и вештина из области ратарства и повртарства тј. оспособљавање студената за непосредан рад у производњи, односно подизању нивоа приноса и квалитета уз очување животне средине (одрживи развој), у гајењу ратарских, повртарских и крмних биљака. То поред осталог укључује и развој креативних инжењерских способности, критичког и аналитичког мишљења, развијање особина за тимски рад кооперативност, комуникативност и овладавање практичним вештинама неопходним за професионалан рад. Најважнији циљ студијског програма ОАС Ратарство и повртарство је да будући стручњак стекне довољно основних знања из области морфолошких и биолошких особина значајнијих ратарско-повртарских биљних врста, те њихових захтева према условима спољашње средине и основне елементе њихове технологије производње и искоришћавања. По завршетку студија ратарско-повртарског студијског програма формирају се стручњаци способни за развој и примену својих знања у непосредној производној пракси. Стечени ниво, истовремено, обухвата неке аспекте који се ослањају на кључна знања у области биотехнолошке научне области, односно у подручју биљне производње. Циљеви студијског програма су такође и развијање свести код студената о потреби перманентног образовања, као и развој способности и вештина за излагање резултата рада стручној и широј јавности.

Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности. Опис квалификације која произилази из студијског програма мора одговарати одређеном нивоу националног оквира квалификација. Дипломирани студенти Пољопривреде, ратарства и повртарства су компетенти квалификовани и компетентни да решавају реалне проблеме из праксе као и да наставе школовање уколико се за то определе. Савладавањем студијског програма студент стиче следеће опште способности: анализе, синтезе и предвиђања решења и последица, способност критичког и самокритичког мишљења и приступа, примене знања у пракси, развоја комуникационих способности и спретности, као и сарадње са ужим социјалним и међународним окружењем, поштовања професионалне етике и друго. Усвајањем студијског програма студент стиче темељно познавање и разумевање дисциплина из области ратарства и портарства, као и способност решавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака. С обзиром на мултидисциплинарност студијског програма, стиче и способност повезивања основних знања из различитих области биолошких, биотехничких и инжењерских дисциплина. Током студија (наст. програми) се инсистира и на употреби/примени ИТК технологија и алата. По завршетку овог студијског програма студенти су оспособљени да организују и управљају производњом ратарских, повртарских и крмних биљних врста у складу са концепцијом одрживог развоја и применом новина у струци. Стечено знање, студенату завршених основних академских студија, обезбеђује стручност, односно компетенције за рад у:

- Пољопривредним радним организацијама, као што су агрокомбинати и задруге,
- Предузетничким организацијама и сопственим газдинствима која се баве ратарско-повртарском производњом,
- Саветодавним стручним службама,
- Банкама и осигуравајућим друштвима, средњошколском образовању.

Студент који заврши с.п. ОАС, у трајању од 4 године (8 семестара) и оствари 240 ЕСПБ (кредита), стиче право на академски назив дипломирани инжењер пољопривреде –ратарства и повртарства.

Курикулум (Стандард 5)

Курикулум основних академских студија Ратарство и повртарство, Пољопривредног факултета, Универзитета у Новом Саду, конципиран је на начин да задовољи и испуни постављене и дефинисане циљеве студијског програма. Студијски програм ОАС Ратарство и повртарство реализује се у 8 семестара, односно 4 године, и носи 240 ЕСПБ. Изводи се на српском језику. Студијски програм нема модуле. Структура курикулума обухвата јасан распоред предмета по семестрима. У свим семестрима заступљено је по пет предмета. Сви предмети су једносеместрални. Редослед извођења предмета у студијском програму је распоређан по логичном следу знања. Увидом у податке приказане у Табели 5.1 и Табели 5.1.а може се констатовати да су предмети подељени на обавезне (укупно 33 наставна предмета + стручна пракса: радна, производна и технолошко-организациона) и изборне (укупно 7 наставних предмета). Радно оптерећење студената за савладавање предвиђеног градива обавезних предмета исказано кроз ЕСПБ бодове креће од 2 до 7 ЕСП бодова. При томе, највећи број обавезних предмета на студијском програму (84,8% обавезних предмета) има 5

или 6 ЕСПБ бодова што указује на планирано равномерно радно оптерећење студената у савладавању градива. Изборни предмети и завршни рад су заступљени са 22,5% у односу на укупан број ЕСПБ бодова што одговара захтевима стандарда. У првој години студент бира 2 предмета од понуђених 4. У трећој години студент се опредељује за 3 изборна предмета од понуђених 6, а на четвртој години се опредељује за 2 од 4 понуђена. Листа изборних предмета садржи укупно 14 предмета који се бирају у оквиру наведених 7 изборних група (блокова) у првој, трећој и четвртој години студија. Сходно наведеном, може се закључити да листа изборних предмета садржи тачно двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира што је у складу са захтевима стандарда 5. Свих 7 изборних предмета равномерно оптерећују студенте и имају по 6 ЕСПБ бодова. Саставни део стандарда курикулум чини и стручна пракса која се реализује у три облика и то, радна пракса се обавља у четвртом семестру у трајању од 90 часова (3 ЕСПБ), затим у шестом семестру изводи се производна пракса у трајању од 90 часова (3 ЕСПБ) и у осмом семстру обавља се технолошко-организациона пракса у трајању од 90 часова (3 ЕСПБ). За реализацију различитих видова стручне праксе студентима студијског програма ОАС Ратарство и повртарство обезбеђена су огледна добра Факултета, Института за Ратарство и повртарсво на Римским Шанчевима код Новог Сада и производна имања на подручју Србије. На студијском програму предвиђена је израда Завршног рада. Завршни рад се састоји од активности студентата које су разврстане у две позиције, и то: 1) Завршни рад (ИР) који представља истраживачки рад студента на изради завршног рада, при чему је за ову активност предвиђено 15 часова и 4 ЕСПБ и 2) Завршни рад - израда и одбрана за коју је такође предвиђено 15 часова који су сврстани у групу осталих часова, при чему је за ову активност одређено радно опререћење студената исказано са 8 ЕСПБ бодова. Посматрано по радним недељама, активна настава коју чине часови предавања, вежби, ДОН-а и СИР/ИР заступљена је са 26.0 часова недељно (предвиђено минимално 20.0 а максимално 30.0 часова недељно). Укупно часова активне наставе на првој, другој и трећој години је по 780, а на четвртој години 795 часова што је у складу са препорукама (минимално 600 до максимално 900 часова годишње).Однос предавања и вежби на нивоу студијског програма ОАС показује да укупан број часова предавања износи 1860 часова, а вежби 1230 часова што значи да је број часова предавања значајно изнад 50%. Укупан број ЕСПБ за студијски програм ОАС Ратарство и повртарство је 240, што је у складу са законом. Свака школска година има по 60 ЕСПБ. Посматрано по семестрима у првом, другом, трећем и четвртом семестру има по 30 ЕСПБ. У петом и седмом семестру има по 28 ЕСПБ, а у шестом и осмом семестру по 32 ЕСПБ што је у складу са препорукама (потребно 30 ЕСПБ по семестру уз толеранцију од 20%). Структура курикулума студијског програма основних академских студија Ратарство и повртарство обухвата детаљан опис предмета. Опис сваког предмета, без обзира на његов статус да ли је обавезни или изборни, садржи: Назив студијског програма, Назив предмета, Имена наставника, Статус предмета, Број ЕСПБ, Услов (немају сви предети), Циљ предмета, Исход предмета, Садржај предмета (Теоријска настава и Практична настава), Препоручена литература, Број часова активне наставе, Методе извођења наставе, Начин провере знања (предиспитне активности и завршни испит) исказан у поенима. Садржаји предмета су савремени и одговарајући тако да ће примена стечених знања и вештина од стране будућих дипломираних инжењера пољопривреде допринети унапређењу ратарске и повртарске производње.

У структури студијског програма ОАС Ратарство и повртарство (240 ЕСПБ) правилно су заступљене различите групе предмета у студијском програму према препорученим процентима. Академско-општеобразовни предмети заступљени су са

14.89% (препорука око 15.0%), теоријско-методолошки са 21.28% (препорука око 20.0%), научно-стручни са 34.04% (препорука око 35.0%) и стручно-апликативни са 29.79% (препорука око 30.0%) од укупног броја ЕСПБ бодова студијског програма. Студијски програм ОАС Ратарство и повртарство је усаглашен са еврпским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, услова преласка у наредну годину и начина студирања. На основу свега изнетог рецензентска комисија констатује да курикулум студијског програма ОАС Ратарство и повртарство (240 ЕСПБ) Пољопривфедног факултета Универзитета у Новом Саду према својој структури, садржају и бројчаним вредностима, изузев пропуста код 5 предмета који се односе на расподелу поена за предиспитне и испитне обавезе, у потпуности је усаглашен са препорукама стандарда за акредитацију основних академских студија.

Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма (Стандард 6)

Студијски програм је структуриран у складу са Законом о високом образовању Републике Србије, правилником за акредитацију и усаглашен је са програмима на високошколским установама које су потписнице болоњске декларације у Европи. У програму студија је преедвиђено да ОАС Ратарствои повртарство имају купно 240 ЕСПБ бодова, трају 4 године, осам семестара, једносеместрлна настава, предмети заступљени по типу у складу са стандардима, радна производна и технолошко-организациона пракса, завршни рад, ЕСПБ бодови у једној (години 60 ЕСПБ), скала за за оцењивање (5-10) и стицање академског звања Дипломирани инжењер пољопривреде - Ратарство и повртарство. Студијски програм је целовит и одлично структуиран чији курикулуми предмета су савремени по циљу, исходу, садржају и литератури изучавања и стицања најнових знања од еминентних и искусних професора и амбициозних сарадника на факултету у свим одговарајућим областима ратарства и повртарства. Студијски програм ОАС Ратарства и повртарства је целовит, свеобухватан и усаглашен је са другим програмима ВУ ПФ Нови Сад, је у складу са стандардом.

Студијски програм је усклађен са три акредитована програма иностраних ВШУ:

1. Banat University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine Timisoara

(http://www.usab-tm.ro/) ,

2. Agricultural University Plovdiv (https://www.au-plovdiv.bg/en/),

3. Faculty of Crop Science of the Agricultural University of Athens (AUA) (http://efp.aua.gr/en),

Ово је у складу са стандардом који дефинише да студијски програм треба да буде усклађен са најмање три акредитована програма иностраних високошколских установа, од којих су најмање два из високошколских установа европског образовног простора.

Упис студената (Стандард 7)

Прегледом достављене постојеће документације рецензент констатује да је ВШУ Пољопривредни факултет у Новом Саду доставила потребне прилоге у вези са Стандардом 7: Прилог 7.1. Конкурс за упис студената, Прилог 7.2. Решење о именовању комисије за пријем студената, Прилог 7.3. Услови уписа студената (извод из Статута институције), Табела 7.1 Преглед броја студената који су уписани на

студијски програм у текућој и претходне две године и Табела 7.2 Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години. Број студената који се уписује на одговарајући студијски програм у складу је са расположивим просторним и кадровским могућностима установе ПФ Нови Сад. Врста знања, склоност и способности које се проверавају при упису одговарају природи студијског програма и начин те провере одговарају карактеру студијског програма и објављују се у конкурсу.

Оцењивање и напредовање студената (Стандард 8)

Сваки студент полагањем испита стиче одређени број ЕСПБ бодова који је дефинисан Статутом Факултета. Статутом Факултета регулисан је и минималан број поена који се стичу провером знања у предиспитним обавезама. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена.

Наставно особље (Стандард 9)

За реализацију основних академских студија студијског програма Ратарство и повртарство, сви ангажовани наставници имају одговарајуће квалификације и титуле доктора наука који обављају укупну наставу тако да је број наставника усклађен са бројем часова наставе у интервалу толеранције, тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе, практичан рад и теренски рад) годишње, односно 6 часова недељно, а да при томе ангажовање по појединачном наставнику није веће од 12 часова активне наставе недељно. Број наставника који су запослени са пуним радним временом одржава укупну наставу (100% часова) на студијском програму ОАС Ратарство и повртарство, што је у складу са захтевима стандарда да је неопходно најмање 70% часова активне наставе да држе наставници са пуним радним временом. Сви наставници на студијском програму имају стечену титулу доктора наука, чиме је испуњен захтев према стандарду који дефинише да најмање 50% наставника мора обављати наставу са стеченим научним називом доктора наука. Број сарадника одговара потребама студијског програма, који покрива укупан број часова активне наставе тако да сарадници остварују просечно 300 часова вежби годишње, односно 10 часова вежби недељно. Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно научном пољу, врсти и нивоу задужења. Сваки наставник има најмање пет референци из уже научне односно стручне области из које изводи наставу на студијском програму. Сви подаци о наставницима и сарадницима (CV, избори у звања, референце) доступни су јавности и налазе се у књизи наставника. Величина групе за предавања је до 180 студената, групе за аудиторне вежбе до 60 студената и групе за лабораторијске вежбе до 20 студената.

Наставу за ОАС Ратарство и повртарство, Пољопривредни факултет, Нови Сад, обавља 69 професора (24 редовна професора, 19, ванредних професора и 23 доцента и 31 сарадник са пуним радним временом и 12 сарадника са непуним (30%) радним временом. Број часова наставе недељно је 502.74 које одржава 69 наставника запослених са пуним радним временом, а што износи просечно 7,28 часова. Ово указује да недељно наставник просечно остварује незнатно више од 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе, практичан рад и теренски рад) годишње, односно 7,28 часова недељно што је за +1,28 више или +0,68 часова од стандардом прописаних 6 часова недељно са толеранцијом од 20%. броја часова. Укупан број сарадника са пуним радним временом је 31 који остварују укупно недељно 302,74 часа, а што је просечно по сараднику 9,76 часова недељно, што је у сагласности са

стандардом који одређује сваки сарадник остварује просечно 300 часова активне наставе годишње, односно просечно 10 часова активне наставе недељно. На студијском програму ОАС Ратарство и повртарство има 12 сарадника са непуним радним временом (30%), који одржавају укупно недељно 63.66 часова наставе, а што је просечно 5,03 часа недељно по једном сараднику. Просечно оптерећење наставника на студијском програму ОАС Ратарство и повртарство је 7.28, а сарадника је 7.96 часова недељно. Просечно оптерећење наставника на ВШУ Пољопривредни факултет у Новом Саду је 5.93 а сарадника је 7.99 часова недељно. Може се констатовати да нема наставника са ангажовањем већим од 12 часова недељно на студијском програму Ратарство и повртарство као ни за укупно ангажовање. Није установљено ни за једног сарадника да је ангажовање веће од 16 часова недељно на студијском програму Ратарство и повртарство, као ни за укупно ангажовање. Књига наставника је педантно урађена. У књизи наставника, налазе подаци о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму Ратарство и повртарство на основу којих се може закључити да наставници имају научне и стручне квалификације које одговарају образовно-научном и пољу и нивоу њихових задужења. Сви наставници имају најмање пет референци из уже научне области из које изводе наставу на студијском програму. Приказана је документација за 69 наставника и то: уговори, одлуке, дипломе о степенима образовања и МА образац. У прилогу је за сараднике са пуним радним временом на студијском програму Ратарство и повртарство – је документација за 43 лица од чега су за 31 сарадника запослени са пуним раним временом за које су приложени уговори, извод из записника МА образац и диплома, а за 12 сарадника-допунски рад, који демонстратори у наставису приложени су уговори и диплома (уверење).

Организациона и материјална средства (Стандард 10)

Институција на свим студијским програмима по уједињеном обрасцу има 3553 студента, за шта је потребно 7106 m2, институција је доставила доказе да користи 20.456,69 m2, односно 5,19 m2 по студенту. Са додатним простором од 4.261 m2 на огледним добрима факултет располаже са 24.726,69 m2, односно са 7,13 m2 бруто простора по студенту. Инситуција поседује 1 амфитеатар површине 280 m2 и довољан број наставничких кабинета, учионица, вежбаоница, лабораторија, компјутерских сала. Такође факултет располаже огледним земљиштем на више локација, за које поседује право коришћења без накнаде. Факултет има право коришћења 72,5819 хектара земљишта на огледним добрима Факултета на огледном добру Воћарства и виноградарства на три локације. Поред тога, има право коришћења 308,7485 хектара обрадивог земљишта на огледним добрима у области ратарства и сточарства. У складу са тиме факултет има право коришћења земљишта у укупној површини од 381,3304 ха што представља изузетну погодност за реализацију практичне наставе из ове области. Пољопривредни факултет располаже са 102 лабораторије за експерименталну наставу укупне површине 3231,6 m2 са 1026 места. У амфитеатрима, учионицама и вежбаоницама, постоји видео-бим опрема, која омогућава квалитетно извођење наставе уз презентовање материјала. Факултет поседује велику количину опреме за извођење лабораторијских вежби. За одлазак на теренске вежбе, студентима стоји на располагању један велики аутобус, са 50 места, и један комбибус, са 22 места. Студентима имају на располагању велики број литературних извора. Већина предмета је покривена уџбеником и/или практикумом, али је недовољана покривеност наставних предмета сопственим уџбеницима и пратећом литературом. Укупан број библиотечких јединица је 46.906 (електронских јединица 35.000), од чега 247 релевантних за

конкретни студијски програм, а студентима је омогућен и приступ електронској библиотеци. Факултет поседује читаоницу површине 119.25 m2 са 66 места. Институција поседује потребну техничку опрему, с тим да факултет располаже са 74 (24+20+20+10) рачунара у 4 учионице које су на располагању студентима за рад што делује недовољно за наведени број студената. Похвално је постојање 3 рачунара на инфо пулту са доступним информатором о факултету и могућношћу пријаве испита путем истих, међутим поставља се питање довољног броја обзиром на број студената. Као наставна база постоји објекат/зграда факултета улица Доситејева бр. 8 са достављеним правом коришћења за дати објекат који је у државном власништву. Факултет је склопио 110 уговора о стручној и научно-техничкој сарадњи са пуним радним временом (69 наставника и 31 сарадник).

Контрола квалитета (Стандард 11)

Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду, урадио је Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета за који је Одбор за обезбеђење квалитета и интерну евалуацију Универзитета у Новом Саду дао сагласност 22.03.2018. године. Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета је свеобухватан и односи се на свих 15 стандарда. Поред описа стања, анализе и процене стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, спроведена је анализа и квантитативна оцена стандарда методом SWOT анализе и за сваки стандард је дат предлог мера и активности за унапређење квалитета. Пољопривредни факултет у Новом Саду је донео Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада на основу кога се врши периодична провера квалитета студијских програма. Провера квалитета студијског програма се спроводи: путем анкетирања студената при крају сваког семестра. Оцењује се квалитет извођења наставе, настаник, сарадник, лаборант, као и логистичка подршка ненаставног особља (рад Студентске службе, Деканата, Рачуноводства, Службе обезбеђења и одржавања хигијене просторија ВШУ); путем анкетирања студената приликом доделе дипломе; путем анкетирања инж. пољ. који су у радном односу; путем оцењивања инж. пољ. Факултета од стране послодаваца који су са њима засновали радни однос; путем анкетирања потенцијалних послодаваца о квалитету студијских програма; путем вредновања наставног процеса и услова рада од стране наставног и ненаставног особља факултета. На основу унутрашње и спољашње провере квалитета предузимају се разне мере за унапређење квалитета. Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду усвојио је Стратегију обезбеђења квалитета, бр. 1055/2 од 26.10.2007. године, донео је План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета. Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада, бр. 351/6 који је усвојен 03.04.2017. Факултет је формирао комисију са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи. У састав Комисије за квалитет, улази 11 чланова, по један наставник са сваког департмана, шеф студентске службе, студент продекан и секретар комисије. Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета са мерама, активностима и субјектима за обезбеђење и унапређење квалитета, бр. 48/3 усвојен је на седници НН већа Пољопривредног факултета у Новом Саду 31.01.2012. године. Рецензентска комисија је утврдила да је Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду поред описа стања, анализе и процене квалитета, код свих 15 стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета, извршио врло коректну SWOT анализу и истакао реалне предлоге мера и активности чијом се реализацијом може унапредити квалитет.

Рецензетска комисија нема препорука јер су одговарајуће мере усвојене и примењене после реализације посете високошколској установи Пољопривредни факултет, Универзитета у Новом Саду.

Имајући у виду да је високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** испунила стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Ратарство и повртарство**, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Број:612-00-00068/9/2019-03
Датум: 22.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
Примљено: 12.10.2020
0000-941/13

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00068/8/2019-03 од 22.09.2020.године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ
О
АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

основних академских студија Анимална производња, за који је захтев за акредитацију поднела установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: 100239025, Матични број: 08608369.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), студијски програм **основних академских студија Анимална производња** је акредитован у оквиру техничко-технолошког поља и научне области Биотехничке науке, за упис 60 (шездесет) студената у седишту установе.

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:
- Високошколској установи
- Архиви

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00068/8/2019-03
Датум: 22.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

САДУ
12.10.2020
1000-941/13

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 17.09.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
основних академских студија
Анимална производња

Утврђује се да **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: 100239025, Матични број: 08608369, испуњава прописане стандарде за акредитацију **студијског програма основних академских студија Анимална производња** и то у оквиру техничко-технолошког поља и научне области Биотехничке науке, за упис **60 (шездесет)** студената у седишту установе.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, је дана 25.04.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија** – ОАС **Анимална производња** под бројем 612-00-00068/2019-03

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС", број 13/2019) .

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма („Службени гласник РС", број 13/2019), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за техничко-технолошко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије 28.11.2019. године, а директор Националног акредитационог тела је именовао рецензентску комисију дана 16.12.2019.године и 19.03.2020. године. Рецензентска комисија је посетила установу 02.06.2020. године.

Коначни извештај рецензентске комисије, Извештај поткомисије и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 17.09.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

Прегледом поднетог материјала утврђено је:

• Захтев за акредитацију и Уводна табела садрже све тражене податке.

• Пољопривреди факултет Универзитета у Новом Саду је акредитована високошколска установа.

• Студијски програм је прихваћен 27.02.2019. од стране Наставно-научног већа Пољопривредног факултета.

• Студијски програм основних академских студија **Анимална производња** се поново акредитује као следбеник раније акредитованог студијског програма Сточарство (претходне акредитације 2008. и 2013. године).

• Студијски програм има **240 ЕСПБ** бодова. Укупно трајање студија је 4 године (8 семестара).

• Планиран је упис **60 (шездесет)** студената у седишту установе.

• Студије се изводе на српском језику.

• Након завршених студија стиче се академски назив **дипломирани инжењер пољопривреде**.

После детаљне анализе испуњености појединачних стандарда које је рецензентска комисија дала у свом извештају, износимо есенцијалне чињенице везано за појединачне стандарде, који су испуњени у потпуности.

Структура студијског програма (Стандард 1)

У структури студијског програма дати су сви законом предвиђени елементи. Студијски програм испуњава законом предвиђен број ЕСПБ за ниво основних студија, 240 ЕСПБ. Од укупно 19 изборних предмета студент бира седам (7). У структури студијског програма изборни предмети су заступљени са 22,50% од укупног броја ЕСПБ.

У оквиру документације за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, у оквиру SWOT анализе, нису довољно детаљно анализиране потенцијалне шансе као елемент за подизање квалитета.

Сврха студијског програма (Стандард 2)

Студијски програм обезбеђује стицање компетенција које су препознатљиве и специфичне у области пољопривредних наука, специјалности за анималну, односно сточарску производњу. Сврха студијског програма формулисана је у складу са задацима и циљевима установе.

Циљеви студијског програма (Стандард 3)

Циљеви студијског програма су у складу са основим задацима и циљевима установе. Циљеви студијског програма, као што су оспособљавање студената за високостручан и непосредан рад у анималној производњи, оспособљавање студената да, у производним условима, примењују савремене и ефикасне технологије интензивне производње у сточарству, оспособљавање студената за производњу квалитетних и здравствено безбедних сточарских производа, односно оспособљавање дипломирних студената да своја знања преносе другима, као и да стечена знања и вештине користе за своје даље стручно усавршавање, у потпуности су у складу са задацима и циљевима високошколске установе. Поред тога, стицање компетенција и вештина, такође, је наведено у циљевима програма.

Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

У оквиру овог стандарда приказане су способности које студент стиче савлађивањем програма и оне су, генерално, у складу са циљевима и задацима установе. Опште способности, односно компетенције које студент стиче, као што су способност критичког вредновања и коришћења савремених научно верификованих знања, развој комуникационих способности или сарадња са ужим социјалним и међународним окружењем, довољно су прецизно дефинисане. Предметно-специфичне способности као што су познавање и разумевање анималне производње, разумевање и решавање проблема у различитим ситуацијама које се јављају током рада везаног за анималну производњу или способност примене стеченог знања и вештина за решавање проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним контекстима повезаним са анималном производњом, адекватно су дефинисане. Међутим, међу предметно-специфичним способностима има и оних које су нешто уопштеније дефинисане (на пример, „способност интеграције знања у решавању сложене проблематике“ или „способност за самосталан и тимски истраживачки рад“). Постоји Додатак дипломе који прецизније дефинише специфичности студијског програма „Анимална производња, као и претходно дефинисане услове и поступке који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања, у овом случају дипломе дипломираног инжењера пољопривреде.

Курикулум (Стандард 5)

Студијски програм Анимална производња траје 4 године, односно 8 семестара, има 42 предмета, од тога 35 обавезних и 7 изборних једносеместралних предмета. Од укупно 19 изборних предмета студент бира 7 и у потпуности је задовољен критеријум изборности. У свакој години студент може да стекне 60 ЕСПБ, или 240 ЕСПБ за четири године.

На свим годинама, активна настава је заступљена са преко 600 часова годишње и у просеку 25,38 часова недељно. Часови предавања су заступљени са 54,95%, а остало су вежбе и други облици активне наставе. Адекватна је заступљеност одговарајућих група предмета и то: академско-општеобразовни (14,53%), теоријско-методолошки (20,61%), научно-стручни (34,12%) и стручноапликативни (30,74%). Поред тога, њихова заступљеност по годинама током четворогодишњег програма је логична. Саставни део курикулума студијског програма Анимална производња је и стручна пракса која се реализује након друге године као радна пракса у трајању од 90 часова, након треће године производна пракса у трајању од 90 часова и након четврте године технолошко-организациона пракса, у трајању од 165 часова. Оваквом расподелом задовољен је критеријум да у области биотехничких наука, у подручју пољопривреде и шумарства, студенти током основних студија реализују радну праксу у трајању од најмање 90 часова, производну праксу у трајању од најмање 90 часова и технолошко-организациону праксу у трајању од најмање 90 часова.

На крају четврте године студија предвиђена је одбрана завршног рада. Бодови завршног рада улазе у укупан број ЕСПБ за студијски програм. Адекватно је извршена расподела часова завршног рада и то 5 часова ИР и 5 часова остало. Завршни рад је приказан као заједнички предмет на студијском програму у позицији обавезних и изборних ЕСПБ (обавезни 50%, изборни 50% од укупног ЕСПБ за завршни рад).

Књига предмета је урађена за све предмете по препорукама и садржи све потребне елементе: књига предмета садржи назив предмета, број ЕСПБ бодова, име наставника и сарадника, предуслове за похађање предмета, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, опис предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и друге податке. Установа је доставила описе за завршни рад и предвиђену праксу. Уредно су достављене све табеле и прилози који су потребни за дати стандард.

Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма (Стандард 6)

Програм је целовит и свеобухватан, усаглашен са најновијим достигнућима из ове области и пружа могућност стицања најновијих стручних сазнања. Нема сличних програма на овом факултету и према списку обавезних и изборних предмета, програм добро конципиран. Прегледом програма на Пољопривредном факултету у Земуну може се констатовати да постоји сличан програм али са другим називом – Зоотехника.

Дати су сајтови 4 међународна програма која се односе на анималну производњу. Програм загребачког универзитета (Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet) има 6 семестра, тј. то је програм 3+2 . Према листи предмета он је сличан овом програму. На

Љубљанском универзитету (Univerzitet u Ljubljani, Biotehniška fakulteta) такође је програм 3+2, што је дато и за Нитру (Slovak Agricultural University, Faculty of Agrobiology and Food Resources, Nitra, Slovakia). Сва три програма су слична, а разликују се само по предметима који се односе на менаџмент (Нитра, мало више предмета). На Banat University of Agriculture, Timisoara, Romania, студије су сличне новосадским студијама. Код сва 4 Универзитета овакви програми омогућују лакше признавање испита код студената који иду на размену у оквиру програма Erasmus+. Сви дати програми су достуни на web сајтовима.

Упис студената (Стандард 7)

Високошколска установа уписује студенте на студијски програм ОАС Анимална производња у складу са друштвеним потребама и потребама развоја науке, образовања и културе и својим ресурсима.

Број студената који се уписују на студијски програм ОАС Анимална производња одређује се на основу расположивих просторних, кадровских и других могућности установе, приоритета државе, као и процењених друштвених потреба. Право уписа на овај студијски програм имају кандидати који су завршили четворогодишње средњошколско образовање и положили пријемни испит. Ранг листа кандидата утврђује се на основу укупног броја бодова кандидата, из средње школе, као и са пријемног испита, сагласно Закону. Процедура конкурисања, као и уписа на студијски програм ОАС Анимална производња је јавна.

Оцењивање и напредовање студената (Стандард 8)

Прегледом „Књиге предмета" утврђњно је да студенти полагањем испита стичу одређени број ЕСПБ који су утврђен за сваки предмет према оптерећењу студената и према јединственој методологији. Обезбеђена је јавност и разумљивост начина стицања поена за сваки предмет појединачно, на основу сваке појединачне врсте активности током реализације наставе или извршавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. За сваки предмет је испуњен услов дефинисан Законом о високом образовању у погледу минималног односно максималног броја поена који се стичу проверама знања у предиспитним обавезама. Обезбеђена је континуираност праћења успешности студената у савладавању одређеног предмета током наставе, као и изражавање успешности поенима. Предвиђено је стицање поена на предмету кроз рад у настави, испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, тако да минималан број поена које студент може да стекне испуњавањем предиспитних обавеза током наставе износи 30, а максимални 70.

Наставно особље (Стандард 9)

Број наставника одговара потребама студијског програма и функција је броја предмета и броја часова на предметима. Сви наставници и сарадници су ангажовани са 100% радног времена на овом студијском програму. Број наставника је довољан да покрије укупан број часова активне наставе на студијском програму, тако да наставник

остварује просечно 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе) годишње, односно 6 часова недељно.

На студијском програму Анимална производња ангажована су укупно 52 наставника, односно 17 редовних професора, 16 ванредних професора, 16 доцената и 3 предавача. Сви наставници ангажовани су са пуним радним временом. Број сарадника одговара потребама студијског програма. Број сарадника на студијском програму покрива укупан број часова активне наставе тако да сарадници остварују просечно 300 часова вежби годишње, односно 10 часова вежби недељно. Сви сарадници су ангажовани са пуним радним временом. Број сарадника износи укупно 28. Величина групе за предавања је до 180 студената, групе за вежбе до 60 студената, за лабораторијске вежбе до 20 студената. На овом студијском програму укупан број часова активне наставе недељно налази се у интервалу од минимално 0,33 часа недељно до максимално 6.41 часова недељно. Просечно оптерећење наставника на овом студијском програму износи 1,08 часова недељно (обрачун оптерећења), а укупно ангажовање на свим програмима (и свим високошколским установама у Србији) износи око максимално 11,99 часова недељно (Ђурић Катарина – (електронски формулар, Табела 9.0 и Табела 9.2). Ово потврђује да ангажовање по појединачном наставнику није веће од 12 часова активне наставе недељно.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно научном пољу, врсти и нивоу задужења. Сваки наставник има најмање по пет референци из уже научне односно стручне области из које изводи наставу на студијском програму, 24 наставника имају 5 или више референци са SCI листе. Сви подаци о наставницима и сарадницима налазе се у на сајту http://polj.uns.ac.rs.

У циљу обезбеђења квалитета установљени су документи којима су унапред прописани услови за избор наставника и сарадника. (прилог 7.1). Научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника се подстиче перманентном едукацијом. Омогућено је усавршавање путем студијских боравака, специјализација и учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству. Пољопривредни факултет у Новом Саду је организатор више реномираних научних конференција и научно-стручних скупова и на тај начин непосредно стимулише наставнике и сараднике на усавршавање. Пољопривредни факултет у Новом Саду примењује дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка.

Организациона и материјална средства (Стандард 10)

Пољопривредни факултет у Новом Саду обезбедио је одговарајући простор за реализацију студијског програма, односно просторије одговарајуће укупне површине (8672 m^2) коју факултет поседује за извођење наставе, што задовољава критеријум од минимално 4 m^2 студенту. Факултет има одговарајуће просторије, и то: амфитеатре, слушаонице, учионице, читаонице, лабораторије, компјутерске лабораторије и сличне просторије за извођење наставе. Обезбеђена је сва потребна техничка опрема која је потребна за извођење наставе, вежби, научно-истраживачког и практичног рада, лабораторијског рада. Сва опрема усклађена је са наставним предметима.

За савремено извођење студијског програма обезбеђена је потребна информациона технологија. Својом Изјавом факултет потврђује да Пољопривредни факултет у Новом Саду поседује 380 рачунара са прикључком на интернет 24 часа. Библиотека располаже са 217 библиотечких јединица које су релевантне за студијски програм. Обезбеђена је покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом која је на располагању за нормално одвијање наставног процеса на овом студијском програму. Студентима је доступно 143 уџбеника за студијски програм.

Контрола квалитета (Стандард 11)

Планирано је да се редовно прати квалитет и реализација студијског програма путем анкета и вредновања студената и наставника. Анкете су планиране на крају сваког семестра, приликом додела диплома, а планирано је и оцењивање дипломираних студената од стране послодаваца. Све активности у вези контроле квалитета регулисане су Статутом Установе као и одговарајућим „Правилником о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада". У приложеном документу о самовредновању и оцењивању квалитета високошколских установа, детаљно су разматрани аспекти који се односе на контролу квалитета, а посебно у оквиру стандарда 1, 2, 3, 5, 6, 13 и 14. За сваки од стандарда урађена је детаљна SWOT анализа и дат је предлог мера и активности за даље унапређење.

ПРЕПОРУКЕ:

- Континуирано преиспитивати шансе за побољшање квалитета,
- Предузети мере за смањење оптерећења једног броја наставника.

Имајући у виду да је високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** испунила стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија (ОАС) – Анимална производња**, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Број: 612-00-00066/9/2019-03
Датум: 23.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ТЕХНОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ
Прим. 05.10.2020.
Орг. јед.
0000-9418

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00066/8/2019-03 од 23.09.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ
О
АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

основних академских студија (ОАС) – Органска пољопривреда, за који је захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Пољопривредни факултет, Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића бр. 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: **100239025**, Матични број: **08608369**.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), студијски програм **основних академских студија (ОАС) – Органска пољопривреда** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **50 (педесет)** студената у седишту установе.

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:
- Високошколској установи
- Архиви

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00066/8/2019-03
Датум: 23.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
05. 10. 2020
1000 - 941/18

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 07.05.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
основних академских студија
Органска пољопривреда

Утврђује се да **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: 100239025, Матични број: 08608369, испуњава прописане стандарде за акредитацију **студијског програма основних академских студија ОАС – Органска пољопривреда** и то у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **50 (педесет)** студената у седишту установе, на српском језику.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, је дана 25.04.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Органска пољопривреда** под бројем 612-00-00066/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за техничко-технолошко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије 14.10.2019. године, а директор Националног акредитационог тела је именовао рецензентску комисију дана 15.10.2019. године. Рецензентска комисија је посетила Установу 21.02.2020. године.

Коначни извештај рецензентске комисије, Извештај поткомисије и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 07.05.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

Прегледом поднетог материјала утврђено је:

- Захтев за акредитацију и Уводна табела садрже све тражене податке.
- Пољопривреди факултет Универзитета у Новом Саду је акредитована високошколска установа.
- Студијски програм основних академских студија **Органска пољопривреда** се поново акредитује (акредитован 2010. године и 2013. године).
- Студијски програм има **240** ЕСПБ бодова. Укупно трајање студија је **4 године (8 семестара).**
- Планиран је упис **50 (педесет) студената** у седишту установе.
- Након завршених студија стиче се академски назив **Дипломирани инжењер пољопривреде - органска пољопривреда (инж. органске пољ.)**.

После детаљне анализе испуњености појединачних стандарда које је рецензентска комисија дала у свом извештају, износимо есенцијалне чињенице везано за појединачне стандарде.

Структура студијског програма (Стандард 1)

Основне академске студије студијског прграма Органска пољопривреда трају 4 школске године - 8 семестара. Свака година студија садржи по 60 ЕСПБ бодова. Студијски програм не садржи модуле.

Структуру студијског програма ОАС Органска пољопривреда чини 34 обавезна наставна предмета + стручна пракса (радна, производна и технолошко-организациона пракса), што укупно чини 37 предмета. У структури студијског програма заступљени су изборни предмети у оквиру 7 изборних група које студенти бирају у оквиру понуђених 15 изборних предмета. Сви изборни предмети имају по 6 ЕСПБ бодова.

У студијском програму предвиђено је извођење стручне праксе, и то: радне праксе у органској производњи у трајању од 90 часова која се обавља у четвртом семестру (6 ЕСПБ), производне праксе у органској производњи у трајању од 90 часова и обавља се

у шестом семестру (6 ЕСПБ) и технолошко-организационе праксе у органској производњи у трајању од 90 часова која се изводи у осмом семестру (6 ЕСПБ).

Структуру студијског програма чини и израда и одбрана завршног рада. Завршни рад се састоји од истраживачког рада студента за који је предвиђено 4 ЕСПБ и израде и одбране завршног рада која носи 8 ЕСПБ.

Према електронском формулару, структура студијског програма дефинисана је са 19.64% академско-општеобразовних, 17.86% теоријско-методолошких, 32.14% научно-стручних и 30.36% стручно-апликативних предмета. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 22.50% .

У првој и другој години студија предвиђено је по 52 часа активне наставе, у трећој 53 а у четвртој години студија 41 час активне наставе, што чини 198 часова активне настве и 21 час који припада групи осталих часова.

Рецензентска комисија констатује да је сајт Факултета веома прегледан, садржајан и да пружа могућности студентима да стекну све потребне информације које се односе на студирање. Факултет је доставио Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета који је урађен 2017. године. Увидом у Извештај о самовредновању рецензентска комисија закључује да је обезбеђено континуирано праћење и анализирање успешности студирања, на основу којих се доносе мере за побољшање процеса образовања и успешности студирања. У оквиру предлога мера и активности за унапређење квалитета студијских програма и отклањања уочених слабости, препозната је потреба прецизнијег и детаљнијег дефинисања исхода учења са јасним описом специфичних знања, вештина и компетенција студената након завршетка студија. Такође, препозната је потреба унапређивања метода наставе на свим студијским програмима и предложено је да се сваки наставни предмет детаљно анализира и осавремени са циљем преласка са „класичних" на савремене облике предавања.

Сврха студијског програма (Стандард 2)

Сврха студијског програма је у складу са задацима Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду. Рецензентска комисија је закључила да студијски програм ОАС Органска пољопривреда обезбеђује дипломираним инжењерима пољопривреде стицање компетенција за органску пољопривреду.

Циљеви студијског програма (Стандард 3)

Рецензентска комисија констатује да циљеви студијског програма ОАС Органска пољопривреда укључују постизање компетенција и академских вештина, као и метода за њихово стицање. Такође, недвосмислено је утврђено да постоји усклађеност циљева студијског програма са основним задацима и циљевима Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду. Циљ студијског програма ОАС Органска пољопривреда је образовање стручњака који поседују широка и интегрисана знања. Такође, студијски програм има за циљ да оспособљава стручњаке да у производним условима професионално примењују савремене и ефикасне технологије органске производње

којима се омогућава производња квалитетних и здравствено безбедних производа уз очување животне средине.

Студијски програм обезбеђује оспособљеност студента: да у производним условима професионално примењује савремене и ефикасне технологије органске производње; да стекне знања и вештине, које ће му омогућити да повећава ефикасност производње; да се оспособи за производњу квалитетних и здравствено безбедних производа; да се оспособи за планирање и практичну организацију одрживе производње, уз очување животне средине. Циљ је да се формирају стручњаци који могу активно и ефикасно да прате савремена достигнућа у области пољопривредне производње, развијају и унапређују ефикасност те производње, буду способни да своја знања преносе другима и да, на тај начин, утичу на проширивање ефикасне и економичне органске производње.

Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду истакао је опште и предметно специфичне компетенције: знања за разумевање принципа органске пољопривреде; способност решавања проблема у органској производњи уз примену научних метода и поступака; способност организовања органске биљне и органске сточарске производње; дипломирани студенти стичу и компетенције како да одрживо користе природне ресурсе у складу са основним принципима одрживог развоја; компетенције за даље усавршавање кроз студије другог и трећег степена.

Наведене компетенције омогућују рад у: пољопривредним организацијама (агрокомбинати, задруге, специјализоване фарме, фабрике сточне хране, сировинска одељења у кланицама и млекарама) и другим привредним организацијама које се баве производњом и прерадом биљних и сточарских производа; предузетничким организацијама и сопственим газдинствима; саветодавним стручним службама; у банкама и осигуравајућим друштвима; у средњошколском образовању.

Курикулум (Стандард 5)

Курикулум студијског програма садржи листу и распоред предмета, фонд часова активне наставе, бројем ЕСПБ бодова по предмету, семестру и години студија (60 ЕСПБ), тип предмета (обавезни и изборни), групе предмета, листу обавезних предмета и листу изборних предмета, обим радне, производне и технолошко-организационе праксе (по 90 часова), израду и одбрану завршног рада (12 ЕСПБ бодова).

Књига предмета садржи назив предмета, имена наставника, статус предмета, број ЕСПБ бодова, предуслове за похађање предмета, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања и усклађена је са стандардима за акредитаицју. Рецензентска комисија је увидом у податке приказане у Табели 5.4 (Листа предмета на студијском програму првог нивоа, по типу предмета) закључила да на студијском програму укупно има 4 академско-општеобразовних предмета који

укупно носе 23 ЕСПБ бодова што чини 9.58% од укупног броја ЕСПБ на студијском програму. Теоријско-методолошких предмета укупно има 10 и сви они заједно имају укупно 61 ЕСПБ што износи 25.42% од укупног броја ЕСП бодова. Научно-стучних предмета укупно има 13 и носе 66 ЕСПБ или 27.50% укупног броја ЕСПБ и стручно-апликативних предмета укупно је 14, имају 69 ЕСПБ што чини 28.75% од укупног броја ЕСПБ бодова студијског програма.

У структури курикулума студијског програма садржана је листа и распоред предмета (37 обавезних и 7 изборних предмета) по семестрима и годинама студија, фонд часова активне наставе и број ЕСПБ бодова за све предмете и године студија, тип предмета, спецификацију предмета. На листи изборних изборних предмета има 15 предмета што је у складу са стандардом да их има двоструко више од броја изборних предмета који се бирају (7). У садржају курикулума постоји радна пракса са 6 часова недељно што је укупно 90 сати са 3 ЕСПБ у другој години студија, производна пракса са 6 часова недељно а укупно 90 часова са 3 ЕСПБ у трећој години студија и технолошко организациона пракса 6 часова недељно или укупно 90 часова са 3 ЕСПБ у четвртој години студија. У осмом семестру постоји истраживачки рад за потребе завршног рада са 2 часа недељно и 4 ЕСПБ бода и израда – писање и одбрана завршног рада са 3 сата недељно и 8 ЕСПБ бодова што је укупно за завршни рад 12 ЕСПБ бодова.

Код 27 предмета препоручена литература је старија од 5 година, а код 25 има бар по један извор литературе у последњих пет година а то су: Основе економије са аграрном политиком, Биологија, Педологија, Основи органске пољопривреде, Корови и биопестициди, Органска производња воћа и грожђа, Пољопривредне машине у органској пољопривреди, Гајење преживара у органској производњи, Етологија животиња, Квалитет и здравствена безбедност пољопривредних производа, Статистика, Тржиште и маркетинг органски произведене хране, Организација пољопривредне производње, Стандарди у органској производњи и сертификација, Изборни: Примењена математика, Информатика, Примењена информатика, Рурални развој, Енглески језик 1, Пчеларство, Функционална храна, Пословни енглески језик 1 и 2.

Обим активне наставе (предавања + вежбе) је: - у првој години 30+22=52 часа недељно једносеместралне наставе, односно, у првом семестру 26 часова недељно (15 часова предавања + 11 часова вежби) што је 57.70% предавања а 42.30% вежбе, у другом семестру 26 часова недељно (15 часова предавања + 11 часова вежби) од чега је 57.70% часова предавања а 42.30% вежбе. У првој години студија укупан број часова по семестру је 390 или 780 на годишњем нивоу - у другој години 31+21=52 часа недељно једносеместралне наставе, односно у трећем семестру **28** часова недељно (**17** часова предавања + 11 часова вежби) што је **60,71%** предавања а **39,28%** вежби, у четвртом семестру 24 часа недељно (**14** часова предавања + **10** часова вежби) од чега је **58,33%** часова предавања а **41,66%** вежби. У другој години студија, у трећЕм семестру, укупно је **420** часова а у четвртом семестру је 360 часова, а што је у збиру **780** часова на годишњем нивоу, а што је просечно **26,5** часова на недељном нивоу - у трећој години 31+22=53 часа недељно једносеместралне наставе, односно у петом семестру 25 часова недељно (15 часова предавања + 10 часова вежби) што је 60.00% предавања а 40.00% вежби, у шестом семестру 28 часова недељно (16 часова предавања + 12 часова вежби)

од чега је 57.14% часова предавања, а 42.86% вежби. У трећој години студија у петом семестру укупно је 375 часова, а у шестом семестру је 420 укупно часова, а што је у збиру 795 часова на годишњем нивоу, тј. просечно 26.5 часова на недељном нивоу - у четвртој години 25+18=41 час недељно једносеместралне наставе, односно у седмом семестру 24 часа недељно (14 часова предавања + 10 часова вежби) што је 58.33% предавања а 41.66% вежбе, у осмом семестру 19 часова недељно (11 часова предавања + 8 часова вежби) од чега је 57.89% часова предавања, а 42.10% вежбе. У четвртој години студија у седмом семестру укупно има 360 часова, а у осмом семестру има 285 укупно часова, а што на годишњем нивоу укупно износи 645 часова, тј. просечно 21.5 недељно. Просечно за све године студија је **750** часова на годишњем нивоу, од тога просечно **438,75** часа предавања или **58.50%**, а **311,25** часова вежби или **41.5%**, што је у складу са стандардом.

Укупно појединачно часовно оптерећење наставника недељно на свим ВШУ у Србији није веће од 12. Укупно појединачно часовно оптерећење сарадника није веће од 16.

Завршни рад се састоји од две позиције: Завршни рад 1– истраживачки рад (ИР) са 6 ЕСПБ и Завршни рад 2 – израда и одбрана са 6 ЕСПБ бодова.

Постоји План научно-истраживачког рада. Приложена је одлука о акредитацији Факултета као научноистраживачке организације (Одлука 1000-1200/1 од 10.10.2013) као и Одлука бр. 660-01-00012/20 од 01.03.2016. године донета од Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Одбор за акредитацију научно-истраживачких организација. Комисија за акредитацију и проверу квалитета је донела одлуку бр. 612-00-00677/2013-4 од 17.05.2013. год., о акредитацији студијског програма основних академских студија Органска пољопривреда (50 студената у седишту установе).

Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма (Стандард 6)

Студијски програм представља компилацију предмета, који употпуњују најновија знања о органској пољопривредној производњи. Квалитет студијског програма огледа се у чињеници да су у њему инкорпорирана најсавременија стручна и научна знања. Програм је иновиран и прилагођен савременим развојним трендовима из органске пољопривредне производње. Такође, програм је целовит у смислу да се односи на укупну пољопривредну производњу (укључујући биљну и сточарску) и општег је карактера, што представља предност приликом запошљавања свршених студената у различитим организацијама, које се баве (органском) пољопривредом као основном делатношћу. Програм је усаглашен са другим студијским програмима на високошколској установи, а специфичан је по томе што потенцира принципе и праксе у пољопривреди, који значе дугорочну одрживост производних ресурса и агроекосистема, што је све више захтев који се поставља од стране потрошача, друштва, произвођача, који тако желе подићи квалитет/конкурентност својих производа и услуга, те по том основу оставрити додатни профит.

Студијски програм Органска пољопривреда је у највећој мери усклађен са сродним програмима иностраних високошколских институција, што омогућује пренос ЕСПБ,

односно мобилност студената, а све у функцији подизања квалитета програма и оспособљавања профилисаних стручњака из пољопривредне производње.

У документацији је наведено укупно 3 линка (*University of Kassel - Organic Agriculture sciences; Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet; The Banat University of Agricultural Sciences and Veterinary Medicine "King Mihai I of Romania", Timisoara, The Faculty of Agriculture; Szent Istvan University, Аграрен Университет – Пловдив, Факултет по Растителна Защита и Агроекология*).

Студијски програм „Органска пољопривреда" испуњава стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма.

Упис студената (Стандард 7)

У складу са друштвеним потребама, а водећи рачуна о својим кадровским, материјално-техничким и просторним капацитетима, на основне академске студије Органска пољопривреда, уписује се на буџетско финансирање и самофинансирање одређен број студената. Овај број се, сваке школске године, одређује посебном одлуком Наставно-научног већа Пољопривредног факултета у Новом Саду (сада 50 студената, од чега је 25 на буџету, а 25 на самофинансирању). Одабир студената за упис, од укупног броја пријављених кандидта, врши се на основу постигнутог успеха током школовања у средњој школи, као и на основу постигнутог успеха на пријемном испиту (пријемни испит из предмета по избору: хемија, биологија, математика и економика предузећа). Класификација пријављених кандидата се врши на основу Правилника, који је дефинисан Статутом Пољопривредног факултета у Новом Саду.

На овај студијски програм се могу уписати и лица која су завршила неки други студијски програм. При томе се врши потпуно или делимично признавање положених испита, у складу са Правилником факултета. Ово признавање врши посебна Комисија, коју формира Декан факултета, односно Наставно-научно веће факултета. Број уписаних студената за школску 2018/2019 годину је био 19. У поређењу са претходним школским годинама то је најнижи број уписаних студената. Рецензентска комисија предлаже да у односима са јавношћу буде више промотивних радова како би се привукао већи број студената.

Оцењивање и напредовање студената (Стандард 8)

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената, на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Коначна оцена на сваком предмету формира се на основу континуираног праћења и оцењивања активности и знања студента, које је показао на предиспитним и испитним обавезама. У ове обавезе, генерално спадају: уредно присуствовање настави и вежбама, израда семинарских радова, израда писмених тестова, усмени испит, залагање на другим активностима (практичан рад, итд.). Предиспитне и испитне обавезе тачно су дефинисане у програму већине предмета. Укупан број поена износи 100, од чега се на предиспитним обавезама може остварити минимално 30, а максимално 70 поена. Остатак се остварује на испитним обавезама. Успех студента, на сваком појединачном

предмету, изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Ова коначна оцена се заснива на укупном броју поена, који је студент остварио на предиспитним и испитним обавезама, а према приказаном квалитету стечених знања и вештина.

Наставно особље (Стандард 9)

Број наставника који се ангажују одговара потребама студијског програма (76 наставника и 32 сарадника). Просечно оптерећење наставника износи 0,88 везано за наведени смер, док је просечно оптерећење наставника за целу установу 5.54. Просечно оптерећење сарадника износи 0,82, док је просечно оптерећење сарадника на нивоу установе 7.99, што се уклапа у прописане стандарде.

Проценат часова активне наставе који изводе наставници са 100% радног времена износи 100%. Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају предметима за које се они задужују, што је документовано у Књизи наставника и видљиво на сајту факултета. За сваког наставника је дата радна биографија, избори у звања и репрезентативне референце. Сви наставници задовољавају захтев да имају најмање 5 референци из уже научне области. Величина групе за предавања је 50 студената, за вежбе 50 студената, што одговара стандарду, који предвиђа да величина групе за предавања може да буде максимално 180, за вежбе 60.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђен је кроз пажљиво планирање потреба за кадровима, избором на основу правилника, јавног конкурса и јасних критеријума. Кроз активност самовредновања, а коју факултет периодично врши и упознаје јавност, непрестано се подиже квалитет наставног особља на виши ниво.

У прилогу 7.3. Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета факултет представља Програм развоја кадра и анализа потреба за наставницима и сарадницима, где се наглашава значај селекције квалитетних младих људи. Квалитет наставног особља је на високом нивоу и на основу пажљиве анализе прилога у елаборату, сматрамо да ће се исти задржати и повећавати. Извештај о самовредновању и елаборат за акредитацију студијског програма „Органска пољопривреда“ су усаглашени.

Организациона и материјална средства (Стандард 10)

Укупан простор Факултета износи 24.726,69m² према броју од 3.446 студената задовољава критеријум од минимално 4 m² бруто по студенту.

Табела 10.2 обухвата опрему, вредности преко 100.000,00 динара, која ће се користити у наведеном студијском програму и која је усклађена са наставним предметима. Прилог 10.2 Извод из књиге инвентара садржи опрему наведену у табели 10.2, 394 јединице појединачне вредности веће од 100.000,00 динара. Табела 10.3 Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм приказује 185 наслова, чиме је захтев стандарда за више од 100 јединица задовољен. Табела 10.4 садржи доступну литературу за студијски програм који се акредитује, 211 наслова у складу са захтевима студијског програма за који се тражи акредитација. Сви обавезни предмети су добро покривени литературом. Факултет има укупно 390 рачунара, 74 рачунара је доступно студентима.

Контрола квалитета (Стандард 11)

Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду сачинио је Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета на који је Одбор за обезбеђење квалитета и интерну евалуацију Универзитета у Новом Саду дао сагласност 22.03.2018. године.

Факултет је донео Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада на основу кога се врши периодична провера квалитета студијских програма. Провера квалитета студијског програма се спроводи: 1. путем анкетирања студената при крају сваког семестра. Оцењује се квалитет извођења наставе, наставник, сарадник, лаборант, као и логистичка подршка ненаставног особља (рад студентске службе, деканата, рачуноводства, службе обезбеђења и одржавања чистоће); 2. путем анкетирања студената приликом доделе дипломе; 3. путем анкетирања инжењера пољопривреде који су у радном односу; 4. послодаваца. На основу унутрашње и спољашње провере квалитета предузимају се мере за унапређење квалитета.

Факултет је усвојио је Стратегију обезбеђења квалитета, 26.10.2007. године, донео је План рада и процедуре за праћење и унапређење квалитета високошколске установе, Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада, који је усвојен 03.04.2017. године.

У састав Комисије за квалитет, улази 11 чланова, по један наставник са сваког департмана, шеф студентске службе, студент продекан и секретар комисије. Нови Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета са мерама, активностима и субјектима за обезбеђење и унапређење квалитета, усвојен је на седници НН већа од 05.03.2020. године.

Квалитет наставног процеса Факултет постиже кроз потпуну примену важећих критеријума за обезбеђење компетентности наставника и сарадника приликом првог избора и даљег напредовања и успостављене подстицајних мера за стицање тих компетенција, доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе, интерактивно учешће студената у наставном процесу, осавремењивање метода наставе и учења.

Као слабости обезбеђења квалитета, Факултет је навео тенденцију, изазвану чињеницом да се компетентност наставника и сарадника првенствено утврђује бројем радова у часописима са СЦИ чиме се прелази у формализам, а делимично се запостављају други параметри компетенције - сопствена литературе за наставне предмете, учешће у научним пројектима, развијена техничка и друга решења, допринос у примени знања у индустрији, услужним и другим делатностима сл. Приликом избора наставника и сарадника недовољно се вреднује стручна компетентност, односно трансфер знања у привреду. Као могућност за унапређење квалитета наставника треба проширити листу индикатора за утврђивање компетентности наставника и сарадника;

Факултет је истакао предности које се исказују у учешћу студената у самовредновању и провери квалитета што даје реалнију слику квалитета Факултета и активном учешћу студената у органима и стручним телима Факултета. Као слабости су препознате недовољна мотивисаност и незаинтересованост студената за квалитетно учешће у

процесу евалуације и унапређења квалитета и непостојање поверења студената у анонимност анкета.

Као показатељ квалитета студијских програма, на Пољопривредном факултету у Новом Саду прати се проценат дипломираних студената у односу на број уписаних. У шк. 2013/2014. уписало се 60 студената у прву годину, исписало 16, у року дипломирало 2; у шк. 2014/2015. уписало се 50, а исписало 20, у року дипломирало 5; у шк. 2015/2016. уписало се 50 студената, исписало 16, у року дипломирало 9.

ПРЕПОРУКЕ:

Предлог мера за отклањање уочених слабости:

- препоручује се одговорнији приступ приликом израде документације за акредитацију

Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе

- Радити на повећању културе квалитета на високошколској установи;
- Спроводити активности које ће утицати да се сви запослени упознају са прописима за акредитацију студијских програма и стандардима за обезбеђење квалитета;
- Увести подстицајне мере које ће стимулисати запослене да се активније укључе у спровођење система квалитета;
- Увести превентивне, а ако оне у предвиђеном року не испуне очекивања, онда и репресивне мере за све запослене који својим радом не испуњавају минималне услове за остваривање квалитета у настави и другим активностима које се односе на функционисање Факултета;
- Путем тематских трибина информисати студенте о Систему обезбеђења квалитета и њиховим правима и обавезама које се односе на унапређење квалитета, посебно наставног процеса.

Имајући у виду да је високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** испунила стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Органска пољопривреда**, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Број: 612-00-00067/9/2019-03
Датум: 18.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
Примљено: 05. 10. 2020
Орг. јед.
1000-941/9

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00067/8/2019-03 од 18.09.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ
О
АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

основних академских студија (ОАС) – Фитомедицина, за који је захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Пољопривредни факултет, Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића бр. 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: **100239025**, Матични број: **08608369**.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), студијски програм **основних академских студија (ОАС) – Фитомедицина** је акредитован у оквиру поља техничко – технолошких наука и то за упис 125 (сто двадесет пет) студената у седишту установе.

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:
- Високошколској установи
- Архиви

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00067/8/2019-03
Датум: 18.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
Примљено 05.10.2020
Орг. јед. Број
1000 941/19

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС" број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 30. 07. 2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
основних академских студија
Фитомедицина

Утврђује се да **Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет** са седиштем у ул. Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: **100239025**, Матични број: **08608369**, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Фитомедицина** у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке и то за упис **125 (сто двадесет пет) студената** у седишту установе, на српском језику.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке установи се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет** са седиштем у ул. Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад, је дана 25.04.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС Фитомедицина** под бројем 612-00-00067/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

На основу чл. 8. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета на седници одржаној дана 17.09.2019. године, на основу Статута Националног акредитационог тела, чл. 19, утврдила је предлог састава рецензентске комисије, а директор Националног акредитационог тела именовао је рецензентску комисију дана 21.01.2020. године.

Рецензентска комисија је посетила установу 19.05.2020. године.

Коначни извештај рецензентске комисије, Извештај поткомисије и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Извештај рецензентске комисије о извршеној анализи достављене документације након посете Установи и Извештај поткомисије, сачињен након спроведеног непосредног увида у Извештај рецензентске комисије, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 30.07.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

Прегледом поднетог материјала утврђено је:

- Захтев за акредитацију и Уводна табела садрже све тражене податке.
- Пољопривреди факултет Универзитета у Новом Саду је акредитована високошколска установа.
- Студијски програм основних академских студија **Фитомедицина** се поново акредитује (акредитован је 2018. године, а реализација овог студијског програма ће почети школске 2020/2021. године).
- Студијски програм има **240** ЕСПБ бодова. Укупно трајање студија је **4 године (8 семестара).** Студијски програм се изводи на српском језику.
- Планиран је упис **125 (стодвадесет и пет) студената** у седишту установе.
- Након завршених студија стиче се академски назив **Дипломирани инжењер пољопривреде.**

После детаљне анализе испуњености појединачних стандарда које је рецензентска комисија дала у свом извештају, износимо есенцијалне чињенице везано за појединачне стандарде.

Структура студијског програма (Стандард 1)

Студијски програм ОАС Фитомедицина (240 ЕСПБ), ВШУ Пољопривредни факултет у Новом Саду, конципиран је потпуно у складу са Законом о високом образовању и стандардима за акредитацију. Студијски програм основних академских студија Фитомедицине садржи све елементе предвиђене Законом и стандардима. Такође овај студијски програм обухвата одабране предмете, из академско-општеобразовних, теоријско-методолошких, научних и стручно- апликативних области. Програми свих предмета су дефинисани тако да приказују савремена научна и стручна достигнућа из области дате дисциплине, али да буду прихватљива и апликативна за овај ниво високог образовања.

Студијски програм је правилно сврстан у научну област Биотехничке науке, образовно - научног поља Техничко-технолошких наука, што је у складу са Законом и листом области коју је утврдио Национални савет, сагласно Правилнику о научним,

уметничким, односно стручним областима у оквиру образовно-научних, односно образовно-уметничких поља („Сл. гласник РС“, бр. 114/2017).

Студијски програм ОАС Фитомедицина је утврђен Одлуком бр. 04-29/7 од 28.03.2019. године, на 7. Седници Сената Универзитета у Новом Саду на основу усвојене листе студијских програма од стране Наставно научног већа Пољопривредног факултета Нови Сад, Универзитета у Новом Саду на седници 27. 02. 2019. године.

Назив дипломе дипломирани инжењер пољопривреде је у складу са листом звања коју је утврдио Национални савет према Правилнику о листи стручних, академских и научних назива („Сл. гласник РС“, бр. 53/2017, 114/2017 и 52/2018, 21/2019 и 34/2019), а дужина трајања студија 4 (четири) године са 240 ЕСПБ је у складу са Законом о високом образовању. Језик на коме се изводи студијски програм је Српски језик.

Студијски програм има два модула: Заштита биља и Заштита пољопривредних производа, здравља људи и животиња. Студенти се опредељују за један од модула у трећој години студија, након одслушаног петог семестра. Број предмета по семестру је најмање 5, а највише 7 у семестрима, где постоји неки облик стручне праксе и/или завршни рад. Студент је оптерећен активном наставом са најмање 26, а највише 30 часова током једне радне недеље.

Сврха студијског програма (Стандард 2)

Сврха основних академских студија Фитомедицине је формирање високо образованих кадрова у области пољопривредних наука, специјалности за фитомедицину. Основна сврха ових студија је да се студенти упознају са основним наукама из области фитомедицине: Фитопатологија, Ентомологија, Зоологија, Хербологија и Фитофармација, затим теоријско-методолошким: Генетика, Физиологија биљака, Микробиологија, Педологија, Ботаника и др., као и академско-општеобразовним наукама Хемија, Биохемија биљака, Математика, Основи економије са аграрном политиком и др. Ова знања треба да им омогуће разумевање и могућност практичне примене стручних дисциплина у заштити биљака, пољопривредних производа и комуналној хигијени. Знања из области друштвено-економских наука, имају за сврху да студентима омогуће разумевање економије производње, као и друштвену важност и оправданост спровођења успешне фитомедицине у пракси.

Високо образовани стручњаци из области фитомедицине, имају велики значај у производњи квалитетне и здравствено безбедне хране, у исхрани људи и животиња. Због тога је сврха овог студијског програма да формира високо оспособљене стручњаке за рационалну примену мера за заштиту биља. Ови стручњаци треба да буду оспособљени и за примену савремених, интегралних мера заштите у циљу производње здравствено безбедне хране са максимално могућим позитивним економским ефектима. У том циљу све већи значај ће добијати алтернативне биолошки еколошки прихватљиве мере заштите. Сврха овог студијског програма је и да студентима пружи потребна знања из области фитомедицине како би својим радом допринели сузбијању патогена, штеточина и корова који проузрокују значајне економске губитке, а са друге стране, обезбедили производњу здравствено безбедне хране, без штетних резидуа и загађења спољашње средине.

Такође, сврха студијског програма је у складу са основним задацима и циљевима Пољопривредног факултета у Новом Саду. Сврха студијског програма је образовање студената за препознатљиве и јасне професије и занимања у области Фитомедицине. Студијски програм обезбеђује стицање компетенција које су друштвено оправдане и корисне.

Циљеви студијског програма (Стандард 3)

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве. Циљ студијског програма је постизање компетенција и академских знања и вештина из области Фитомедицине тј. оспособљавање студената за непосредан рад у спровођењу мера заштите биљака, као и заштите пољопривредних производа, здравља људи и животиња. Један од битних циљева је оспособљавање студената за планирање и практичну примену мера заштите биљака и пољопривредних производа у складу са принципима одрживе пољопривредне производње и очување животне средине. Завршени студенти могу самостално примењивати адекватне и економски оправдане мере заштите, у складу са развојем нових технологија у интезивној биљној производњи. Стечена знања и вештине могу се користити за своје даље стручно усавршавање, као и за завршавање виших степена стручног и научног образовања, као што су мастер, специјалистичке и докторске студије. То поред осталог укључује и развој креативних инжењерских способности, критичког и аналитичког мишљења, развијање особина за тимски рад кооперативност, комуникативност и овладавање практичним вештинама неопходним за професионалан рад.

Усклађеност циљева студијског програма ОАС Фитомедицина и задатака установе је потпуно остварена. Циљеви су усклађени са захтевима области и тржишта рада, привредног развоја и дефинисаним квалификацијским оквиром.

Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

Прецизно су дефинисане опште и специфичне компетенције, које су у складу са структуром и садржајем студијског програма. Дефинисане компетенције су углавном усклађене са исходима учења.

По завршетку студија, студенти на овом нивоу образовања имају следеће способности (вештине), односно компетенције: способност професионалне примене стеченог знања; изграђеност потребе коришћења стручне литературе; способност за аргументовано решавање проблема у оквиру области фитомедицине; способност да прикупљају и тумаче релевантне податке ради доношења одлуке; способност за пренос информација, идеја, проблема и решења истих, како стручној тако и широкој јавности; изграђене вештине учења које су неопходне за даљи наставак студирања.

Предметно специфичне компетенције су стечена знања неопходна за разумевање научне основе из области Фитопатологије, Ентомологије, Зоологије, Хербологије и Фитофармације. Стечено знање студената завршених основних академских студија обезбеђује стручност, односно компетенције за рад у: пољопривредним радним организацијама, као што су: агрокомбинати, задруге и фармерска газдинства, затим у фабрикама пестицида, представништвима пестицида и пољопривредним апотекама, саветодавним стручним службама, предузећима која се баве комуналном хигијеном и јавним здрављем, банкама и осигуравајућим друштвима, средњешколском образовању и слично.

Курикулум (Стандард 5)

У структури курикулума студијског програма ОАС Фитомедицина са два модула М1: Заштита биља и М2: Заштита пољопривредних производа, здравља људи и животиња налази се распоред предмета по семестрима и годинама студија, фонд часова и број ЕСПБ бодова за све предмете појединачно. Изборна настава на студијском програму је представљена са 23 изборна предмета за модул М1: Заштита биља и са 22 изборна предмета у модулу М2: Заштита пољопривредних производа, здравља људи и животиња који су разврстани у изборне блокове по семестрима. Студенти бирају по један изборни предмет из седам изборних блокова (ИЗБ 1 – ИЗБ7) при чему у сваком

изборном блоку има двоструко више понуђених предмета од броја предмета који студент бира у оквиру изборног блока.

У студијском програму ОАС Фитомедицина у оба модула има 34 обавезна предмета, три обавезне стручне праксе, Завршни рад (Завршни рад-истраживачки рад, Завршни рад-израда и одбрана) и 7 изборних предмета.

У опису предмета је наведен предвиђени садржај: назив студијског програма, назив предмета, име наставника, статус предмета, број ЕСПБ, услов за полагање испита, циљ предмета, исход предмета, садржај предмета, литература, број часова активне наставе, теоријске и практичне наставе, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања. Код већине наставних предмета опис предмета садржи све елементе садржаја.

Заступљеност различитих група предмета у студијском програму је правилна према препорученим процентима у опсегу толеранције. Установљена заступљеност предмета према типу и то: 12,08% академско-општеобразовних предмета, 24,10%, теоријско-методолошких, 38,95%, научно-стручних и 24,55% и стручно-апликатвиних, у односу на укупни број ЕСПБ бодова.

На модулу М1: Заштита биља заступљено је: 12,08 % академско-општеобразовних, 24,10% теоријско-методолошких, 39,58% научно-стручних и24,10% стручно-апликативних предмета.

На модулу М2: Заштита пољопривредних производа, здравља људи и животиња има: 12,08 % академско-општеобразовних, 24,10% теоријско-методолошких, 38,33% научно-стручних и 25,0% стручно-апликативних предмета. Сви предмети се слушају у току једног семестра.

Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма (Стандард 6)

Студијски програм ОАС Фитомедицина, Пољопривредног факултета у Новом Саду, је конципиран тако да пружа студентима најновија научна и стручна сазнања из области фитомедицине.

Студијски програм је усаглашен са савременим и актуелним научним и стручним сазнањима и упоредив је са програмима фитомедицине - заштите биља, на пољопривредним факултетима других универзитета у окружењу и европским универзитетима који су потписници Болоњске декларације. Основни принципи усаглашености се огледају у следећем: (1) основне студије трају 4 године; (2) предмети су једносеместрални; (3) постоји кредитни систем; (4) постоје изборни предмети; (5) постоји практичан рад студената; (6) јасно су дефинисани циљеви и исход студирања, односно знања и вештине које студент стиче после завршених основних академских студија. Посебна пажња се ставња на практичан рад студената, што овом студијском програму даје додатан квалитет.

Студијски програм је хармонизован и представља саставни део целовитих резултата TEMPUS пројекта „International joint Master degree in Plant Medicine (IPM) ", TEMPUS IV, 2009 (158875-TEMPUS-1-2009-1-IT-TEMPUS-JPCR).

Овај програм је усклађен и упоредив са програмима фитомедицине - заштите биља са наведеним програмима факултета у Барију, Загребу и Болоњи. Тиме је испоштован препоручени стандард да, најмање два од потребна три акредитована програма, буду из европског образовног простора. Програми са којима је остварена усаглашеност су:

1. Faculty of Agriculture, University of Bari, Italy: (www.uniba.it/ateneo/facolta/agraria)
2. Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet: (http://www.agr.unizg.hr/hr/category/o_nama/1)

3. University of Bologna, Faculty of Agriculture, Italy:
http://www.agraria.unibo.it/Agraria/Didattica/Lauree/2007/PaginaCorso20070006.htm

Општа констатација је да су овим студијским програмом испоштовани сви принципи Европске уније заснованих на упоређењу квалитета наставног процеса и мобилности студената и наставног особља у европском простору високог образовања.

Упис студената (Стандард 7)

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на студијски програм ОАС Фитомедицина на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности. На основне академске студије Фитомедицина, уписује се на буџетско финансирање и самофинансирање одређен број студената. Овај број се, сваке школске године, одређује посебном одлуком Наставно-научног већа Пољопривредног факултета у Новом Саду. Одабир студената за упис, од укупног броја пријављених кандидата, врши се на основу постигнутог успеха током школовања у средњој школи, као и на основу постигнутог успеха на пријемном испиту. Класификација пријављених кандидата се врши на основу Правилника, који је дефинисан Статутом Пољопривредног факултета у Новом Саду. Објективност и тајност пријемног испита је загарантована, а резултати се приказују јавно, на огласној табли факултета, као и на Web-страни факултетске електронске презентације. На студијски програм Фитомедицина се могу уписати и лица која су завршила и неки други студијски програм. При томе се врши потпуно или делимично признавање положених испита, у складу са Правилником факултета.

Оцењивање и напредовање студената (Стандард 8)

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита. Коначна оцена, на сваком предмету из студијског програма, формира се на основу континуираног праћења и оцењивања активности и знања студента, које је показао на предиспитним и испитним обавезама. У ове обавезе, генерално спадају: уредно присуствовање настави и вежбама, израда семинарских радова, израда писмених тестова, усмени испит, залагање на другим активностима (практичан рад итд.). Предиспитне и испитне обавезе су дефинисане у програму сваког предмета. Укупан број бодова износи 100, од чега се на предиспитним обавезама може остварити минимално 30, а максимално 70 бодова. Остатак се остварује на испитним обавезама. Укупан (коначан) успех студента, на сваком појединачном предмету, изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Ова коначна оцена се заснива на укупном броју поена, који је студент остварио на предиспитним и испитним обавезама, а према приказаном квалитету стечених знања и вештина. У програму сваког предмета, дефинисан је минимални број поена, који студент мора да оствари на предиспитним обавезама, да би стекао услов за приступ извршавању испитних обавеза. Тај број поена зависи од предвиђеног максималног броја поена, који се може остварити на предиспитним обавезама. Напредовање студента, током школске године, дефинисано је Правилником студирања на основним академским студијама, а у складу са одредбама Статута Пољопривредног факултета у Новом Саду.

Наставно особље (Стандард 9)

Број наставника који се ангажују на студијском програму ОАС Фитомедицина, одговара потребама студијског програма. У Књизи наставника студијског програма Фитомедицина, наведено је да се на овом програму ангажује 63 наставника (18 редовних професора, 20 ванредних професора, 22 доцента и 3 предавача), сви са 100%

радног времена у установи. Увидом у Листу сарадника ангажованих са пуним радним временом на студијском програму, број сарадника је 23 (12 асистената, 7 истраживача приправника, 2 истраживача сарадника, 2 сарадника). У наставни процес је укључено и четири сарадника-демонстратора са допунским радом (30%).

Према подацима из Електронског обрасца просечно оптерећење наставника за наведени смер износи 2,64, док је просечно оптерећење наставника за целу установу 5,54. Просечно оптерећење сарадника износи 3,91, док је просечно оптерећење сарадника на нивоу установе 7,99. Према истим подацима, потребан број наставника за обављање наставног процеса на овом студијском програму је 15, а сарадника 10,85. Наведени подаци указују да је расположиви број наставника и сарадника довољан да покрије наставу на овом студијском програму.

Проценат часова активне наставе (предавања) који изводе наставници са 100% радног времена износи 100%.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају предметима за које се они задужују, што је документовано у Књизи наставника и видљиво на сајту факултета. Наставници задовољавају захтев да имају најмање пет референци из уже научне области, чиме се доказује њихова компетентност за наставу на студијском програму.

Организациона и материјална средства (Стандард 10)

Настава на Пољопривредном факултету у Новом Саду, Универзитета у Новом Саду изводи се у складу са препорукама Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању Србије. Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду поседује зграду са три ламеле (на адреси Трг Доситеја Обрадовића 8 у Новом Саду) укупне бруто површине од 20465,69 m^2. Обзиром да је укупан број места намењених студентима 3664, објекат Пољопривредног факултета обезбеђује 5,59 m^2/студенту, чиме је задовољен захтев Стандарда да установа мора да поседује најмање 4 m^2/студенту за наставу организовану у једној смени.

За савремено извођење наставе на студијским програмима обезбеђена је врло квалитетна опрема. Лабораторије поседују потребне иснструменте и одговарајућу опрему за спровођење наставе на свим нивоима студирања, као и за одвијање научно истраживачког рада.

На основу документације утврђено је да су обезбеђена огледна добра у поседу или по основу коришћења у закуп више од 100 ha обрадивог земљишта (381,3304 ha).

За потребе извођења наставе, факултет поседује 1 амфитеатар површине 280 m^2 са укупно 302 места, предаваонице, вежбаонице, лабораторије за експерименталну наставу, компјутерске учионице, 2 библиотеке и читаоницу површине 196 m^2 са 66 места, сале за испите и одбране радова и радионице. Амфитеатар, све предаваонице и већина учионица опремљене су компјутерском и видео опремом за адекватно и савремено спровођење наставног процеса.

Пољопривредни факултет у Новом Саду користи инфраструктуру бројних привредних организација као наставно-научне базе.

Библиотека располаже са 159 библиотечких јединица релевантних за студијски програм ОАС Фитомедицина. Фонд библиотеке састоји се од уџбеника, научне и стручне литературе. Постоји довољан број уџбеника, приручника, енциклопедија, збирке радова и речника потребних за рад.

Настава из сваког наставног предмета је покривена одговарајућим уџбеницима, а уџбеници и помоћна наставна средства расположива су на време и броју довољном да се обезбеди нормално одвијање наставног процеса. Студентима је доступно 165 уџбеника на студијском програму ОАС Фитомедицина.

За потребе наставног и научно истраживачког процеса обезбеђена је потребна информациона технологија. Факултет поседује укупно 390 рачунара и скоро сви су са прикључком на интернет.

Контрола квалитета (Стандард 11)

Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду сачинио је Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета на који је Одбор за обезбеђење квалитета и интерну евалуацију Универзитета у Новом Саду дао сагласност. Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета је свеобухватан и односи се на свих 15 стандарда. Поред описа стања, анализе и процене стандарда и поступака за обезбеђење квалитета, спроведена је анализа и квантитативна оцена стандарда методом SWOT анализе и за сваки стандард је дат предлог мера и активности за унапређење квалитета.

Пољопривредни факултет у Новом Саду је донео Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада на основу кога се врши периодична провера квалитета студијских програма. Провера квалитета студијског програма се спроводи: путем анкетирања студената при крају сваког семестра. Оцењује се квалитет извођења наставе, наставник, сарадник, лаборант, као и логистичка подршка ненаставног особља (рад Студентске службе, Деканата, Рачуноводства, Службе обезбеђења и одржавања чистоће); путем анкетирања студената приликом доделе дипломе; путем анкетирања инж. пољ. који су у радном односу; путем оцењивања инж. пољ. факултета од стране послодаваца који су са њима засновали радни однос; путем анкетирања потенцијалних послодаваца о квалитету студијских програма; путем вредновања наставног процеса и услова рада од стране наставног и ненаставног особља факултета. На основу унутрашње и спољашње провере квалитета предузимају се разне мере за унапређење квалитета.

Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду усвојио је Стратегију обезбеђења квалитета, донео је План рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета, Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада.

Факултет је формирао комисију са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи. У састав Комисије за квалитет улази 11 чланова, по један наставник са сваког департмана, шеф студентске службе, студент продекан и секретар комисије.

Предлог мера и активности за отклањање уочених слабости и унапређење квалитета високошколске установе:

- Потребно је усагласити податке који се наводе у документацији у различитим табелама и кориговати нетачне податке у односним табелама, у складу са Извештајем Рецензентске комисије;
- Подаци о ЕСПБ бодовима за изборне предмете у табелама у саставу Курикулума (стандарда 5) нису правилно унети (коришћени) у Електронски формулар – тако да је процентуална вредност учешћа изборних предмета у СП неусаглашена са подацима у табелама у документацији;
- Усагласити податке у табелама за стандард 5 (5.1а. 5.1, 5.4, Блок табела 5.1) са одговарајућим подацима у електронском формулару у погледу броја часова, ЕСПБ бодова и проценат изборности;
- Усагласити податке у табелама за стандард 9 (9.2, 9.5 и 9.7.) са одговарајућим подацима у електронском формулару у погледу броја наставника и сарадника.

Имајући у виду да је високошколска установа **Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет** испунила стандарде за акредитацију студијског програма

основних академских студија – ОАС Фитомедицина, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ

22 ДЕЦ 2020
Орг. јед.
1000 | 9н1 | 19

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Број: 612-00-00056/7/2019-03
Датум: 11.12.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 - др. закон и 73/2018) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00056/6/2019-03 од 11.12.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

У В Е Р Е Њ Е
о акредитацији студијског програма

основних академских студија (ОАС) - Агроекономија за који је захтев за акредитацију поднео **Универзитет у Новом Саду – Пољопривредни факултет** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића 8, Нови Сад, ПИБ 100239025, Матични број 08608369.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. Гласник РС“ број 13/2019), студијски програм **основних академских студија (ОАС) - Агроекономија** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Економске науке и то за упис **140 (сто четрдесет) студената** у седишту Установе, за извођење наставе на српском језику.

Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању Београд, Михајла Пупина 2

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

УН
ПО

2 2 DEC 20
1000 941/19

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00056/6/2019-03
Датум: 11.12.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 - др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 03.12.2020, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма основних академских студија (ОАС) Агроекономија

Утврђује се да **Универзитет у Новом Саду – Пољопривредни факултет**, са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића 8, Нови Сад, ПИБ 100239025, Матични број 08608369, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија (ОАС) - Агроекономија** у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичких наука и научне области Економске науке и то за упис **140 (сто четрдесет) студената** у седишту Установе, за извођење наставе на српском језику.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке установи се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа Универзитет у Новом Саду – Пољопривредни факултет са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића 8, Нови Сад, је дана 25.04.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија (ОАС) - Агроекономија** под бројем 612-00-00056/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС” број 13/2019).

На основу чланова 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС" број 13/2019), Комисија за акредитацију и проверу квалитета (КАПК) утврдила је предлог састава Рецензентске комисије (пет чланова: три наставника, један стручњак из праксе, један студент) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за Друштвено-хуманистичко поље, КАПК је усвојио Предлог Рецензентске комисије, а директор Националног акредитационог тела именовао је Рецензентску комисију дана 24.03.2020. године.

Рецензентска комисија одржала је посету Установи 02.07.2020. године.

Рецензентска комисија за акредитацију студијских програма, утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији студијског програма основних академских студија (ОАС) - Агроекономија увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад високошколске установе.

Рецензентска комисија је саставила коначни Извештај, на српском и сажетак на енглеском језику, на који високошколска установа није имала примедбе. Коначни Извештај Рецензентске комисије, уз накнадна допунска објашњења, достављен је Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Анализом студијског програма по стандардима је утврђено:

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм ОАС Агроекономија има све елементе предвиђене законом. Траје четири године, односно 8 семестара. Укупан број ЕСПБ бодова за академску годину је најмање 60, односно за време укупног трајања студија студент треба да оствари минимум 240 ЕСПБ. Циљеви и исходи процеса учења су јасно дефинисани и стечена знања омогућавају студентима да наставе своје стручно усавршавање на вишем нивоу студија. Статутом Факултета је регулисан упис на студијски програм и рангирање кандидата.

Обезбеђено је континуирано праћење и анализирање успешности студирања, на основу чега се доносе мере за побољшање процеса образовања и успешности студирања. Предвиђено је оцењивање квалитета студијског програма, квалитета извођења наставе, квалитета наставника, адекватности просторија, опреме, итд.

У Извештају о самовредновању стоји да се проценат дипломираних у односу на број уписаних у задње три школске године повећава. За разлику од процента броја дипломираних студената који указује на побољшање квалитета студијских програма, просечна дужина студија није смањена, тако да је на нивоу петогодишњег и десетогодишњег просека једнака или повећана. Број студената који успешно заврши започети студијски програм, проценат одустајања, као и број студената који у току школске године оствари 60 и мање ЕСПБ, редовно се прати у сврху анализе успешности савладавања студијских програма. Анализа броја остварених ЕСПБ бодова уписаних студената у наредну годину указује да је број оних који су остварили максимално 60 бодова веома низак.

Пољопривредни факултет у Новом Саду је успоставио, одредбама Статута и посебних правилника, процедуре за редовно и систематско проверавање и повремено усаглашавање и поновно одређивање:

циљева студијских програма и њихове усклађеност са основним задацима и циљевима Факултета;

- структуре и садржаја студијских програма у погледу односа академско-општеобразовних, теоријско-методолошких, научно-стручних и стручно-апликативних дисциплина;
- радног оптерећења студената мереног ЕСПБ;
- компетенција које студенти добијају када заврше студије и могућности запошљавања и даљег школовања.

Квалитет студијског програма оцењују и студенти који су завршили Факултет. Пољопривредни факултет има квалитетне студијске програме чији су циљеви усклађени са исходима учења и који се континуирано осавремењавају. Проблеми могу настати услед ниске пролазности студената на нижим годинама студија, скромног обима стручне праксе и дужине трајања студија. Усвојене су следеће мере и активности за унапређење квалитета студијских програма:

- Прецизно дефинисање исхода учења са јасним описом специфичних знања, вештина и компетенција студената;
- Осавремењивање метода наставе;
- Увођење анкетног упитника за анализу повратних информација из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама.

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 2: Сврха студијског програма

План и програм основних академских студија Агроекономија је конципиран тако да студентима нуди оптимални однос теоријских и стручних знања која ће им омогућити да унапређују производњу хране, пратећу индустрију, терцијарни сектор руралних подручја, ефикасно управљају природним ресурсима и развојем руралних подручја.

Студијски програм Агроекономија својим садржајем настоји да студенте усмерава ка сагледавању везе пољопривреде и животне средине, неодрживости искључиво економског вредновања и схватању потребе да се у процесу доношења одлука у обзир узимају и еколошки критеријуми.

Стечено знање студената обезбеђује мултидисциплинарне компетенције, знања, вештине и стручност за рад у агробизнису и привреди уопште. Стечена знања представљају и полазну основу за похађање виших нивоа студија.

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљ студијског програма је образовање и оспособљавање студената за брзо укључивање у рад везан за област агроекономије, уз претпоставку повећања економске ефективности и ефикасности пољопривредне производње и побољшања услова за очување животне средине. По завршетку студијског програма Агроекономија формирају се стручњаци оспособљени за развој и примену знања у агробизнис сектору.

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Студенти који заврше овај студијски програм су компетентни за решавање практичних проблема из области агроекономије, као и за наставак свог усавршавања и школовања. Стечено знање студената завршених основних академских студија обезбеђује стручност за рад у: области производње; туризма; у пољопривредним предузећима – посебно у обављању менаџерских функција; државним органима и организацијама; на комерцијалним фармама – породичним газдинствима; у сектору задругарства; прехрамбеној индустрији; области рачуноводства и ревизије; области консалтинга; области водопривреде; области промета; области трговине; области организације, планирања, маркетинга, финансија; финансијском сектору (институцијама монетарних и јавних финансија, пословним банкама, друштвима за осигурање и реосигурање); на берзама као берзански агенти-брокери.

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 5: Курикулум

Курикулум студијског програма ОАС Агроекономија, према структури и садржају, одговара стандардима за акредитацију.

Студијски програм се реализује се, као што је већ истакнуто, у 8 семестра, односно траје 4 године. Укупан број предмета, обавезних и изборних, на студијском програму је 39. Студијски програм обухвата 32 обавезна и 7 изборних предмета. Појединачни предмети доносе 3, 4, 5, 6 или 7 ЕСПБ бодова. Изборне наставне дисциплине представљају 20% од укупног броја предмета. Стручна пракса се одвија у три циклуса од којих сваки носи 3 ЕСПБ, а обавезни завршни рад на четвртој години студија, израда и одбрана 12 ЕСПБ. У свим семестрима је распоређен релативно равномеран број ЕСПБ од 27 до 33, што је у складу са препорукама.

Расподела предмета према типовима је складна и у оквиру стандарда.

Укупан фонд предавања на нивоу године је 66,5, а вежби 123,3. Оптерећење наставника на студијском програму износи у просеку 1,97, а сарадника 3,41 часова.

Опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, бројем ЕСПБ, именима наставника, циљем, очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржајем предмета, препорученом литературом, методама извођења наставе, начинима провере знања и оцењивања дат је у Књизи предмета (Прилог 5.2) на начин како је прописано стандардима за акредитацију студијских програма.

Називи предмета су стандардизовани за област коју покривају и у складу су са садржајем предмета. Исходи, компетенције и очекивана знања студената кореспондирају профилу студијског програма, као и нивоу студија. Циљеви сваког предмета са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржајима предмета, препорученом литературом, методама извођења наставе, начинима провере знања, уједначени су, у великој мери, за све предмете. Литература је како старијег, тако и новијег датума.

У извођењу наставе и поступцима оцењивања заступљене су стандардизоване процедуре и правила уобичајена у високом образовању. Пракса по појединим предметима у том погледу варира, али је у оквиру препорученог стандарда. Расподела предиспитних активности и завршног испита је на адекватан начин извршена код свих наставних дисциплина.

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм основних академских студија Агроекономија је релативно целовит и пружа могућност стицања новијих стручних сазнања. Усаглашен је са другим програмима на истој високошколској установи.

Такође је у већој мери усаглашен са следећим акредитованим студијским програмима у Европи:

а) Универзитет у Загребу, Агрономски факултет, Хрватска

Студијски програм основних академских студија *Аграрна економика* (Прилог 6.4.)

б) Словачки Пољопривредни Универзитет у Нитри, Словачка

Студијски програм основних академских студија *International Business with agrarian commodities* (Прилог 6.4.)

Студијски програм основних академских студија *Regional Development and Policies of the EU* (дат у основном документу са стандардима, али не и у Прилогу 6.4.)

c) Универзитет *Georg-August* у Гетингену, Факултет пољопривредних наука, Немачка

Студијски програм основних академских студија *Agricultural Sciences* (Прилог 6.4.)

Студијски програм основних академских студија Агроекономија је у мањој мери усаглашен са следећим акредитованим студијским програмом у Европи:

Хохенхајм Универзитет, Штутгарт, Немачка

Студијски програм основних академских студија *Business Administration and Economics (Bachelor's)* (Прилог 6.4.)

Усклађеност постоји у домену општих економских предмета, али не и у домену агроекономије.
Приложени су PDF документи у којима је извршено поређење курикулума разматраног студијског програма са курикулумом наведених програма (Прилози 6.1, 6.2, 6.3.,6.4.).

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 7: Упис студената

Пољопривредни факултет у Новом Саду је објавио Конкурс за упис студената на основне академске студије. На студијски програм ОАС Агроекономија уписује се укупно 90 студената, и то 65 чије се школовање финансира из буџета Републике Србије и 25 самофинансирајућих студената. Кандидати који конкуришу за упис на основне академске студије полажу један испит по избору из предмета: Хемија, Биологија, Математика, Економика предузећа. Кандидати се приликом пријаве на Конкурс изјашњавају из ког предмета желе да полажу пријемни испит. Конкурсом су дефинисани датуми пријављивања кандидата, време и датум полагања пријемног испита, датуми објављивања прелиминарне и коначне ранг листе и време и датум уписа примљених кандидата за оба уписна рока. Наведена је сва потребна документација за пријаву кандидата и упис студената. Потенцијални кандидати Конкурсом су обавештени о свим новчаним накнадама.

Конкурсом је дефинисан критеријум за рангирање кандидата, могућности уписа страних држављана, као и потребна додатна документација. У укупан број буџетски финансираних студената урачунат је и 1% за кандидате са инвалидитетом и 1% за студенте припаднике ромске националне мањине, у оквиру Програма афирмативне мере. У укупан број буџетски финансираних студената укључен је и 1% за држављане Републике Србије који су средњу школу завршили у иностранству, под условом да им се призна стечена страна школска исправа, а уколико поступак признавања није окончан, ова лица уз пријаву подносе потврду о томе да је поступак признавања у току.

На основу прилога 7.2 евидентно је да Пољоривредни факултет у Новом Саду има Комисију за спровођење пријемних испита за упис студената у прву годину основних

академских студија, која броји 9 чланова. Факултет има посебан Правилник о начину бодовања и ближим мерилима за утврђивање редоследа за упис кандидата на акредитоване студијске програме (Прилог 7.3).

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Према члану 92. Статута Факултета облици провере знања су колоквијуми, испити, семинарски радови и други радови и задаци. Наставник који изводи наставу има право да врши проверу знања и оцењује знање студента у току сваког облика наставе, а коначна оцена утврђује се на испиту. Успешност студента у савладавању појединог предмета се континуирано прати у току наставе и изражава се поенима. Испуњењем предиспитних обавеза и полагањем испита, студент може да оствари највише 100 поена. Студијским програмом утврђује се сразмера поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту, при чему предиспитне обавезе учествују са најмање 30, а највише 70 поена (Табела 8.1). Успех студената на испиту изражава се оценом 5 (пет) до 10 (десет), према следећој скали: за остварених 51-60 поена на испиту, студент добија оцену 6 (шест), довољан; за остварених 61-70 поена на испиту, студент добија оцену 7 (седам), добар; за остварених 71-80 поена на испиту, студент добија оцену 8 (осам), врло добар; за остварених 81-90 поена на испиту, студент добија оцену 9 (девет), одличан; за остварених 91-100 поена на испиту, студент добија оцену 10 (десет) одличан-изузетан. Оцена 5 није пролазна и не уписује се у индекс.

Према члану 92. Статута Факултета испит је завршни облик провере знања. Студент полаже испит непосредно по окончању наставе из одређеног предмета. Студента на испиту оцењује предметни наставник или испитна комисија. Испит је јединствен и полаже се писмено или усмено. Испит може имати и практични део у складу са студијским програмом. При полагању и давању оцене на испиту се узима у обзир резултат континуираног праћења рада студента током наставе и број стечених поена у испуњавању предиспитних обавеза. Број испитних рокова је седам. Испитни рокови су: јануарски, фебруарски, априлски, јунски, августовски, септембарски и октобарски.

На основу Прилога 8.2 Књига предмета, студент полагањем одређеног испита стиче одговарајући број ЕСПБ бодова. Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму (Табела 8.2) показују да је просечна оцена на испитима врло добра, као и да највећи број студената одустаје од студија и пада годину на првој години студија.

Стандард 8. Квалитет студената из Извештаја о самовредновању

Пољопривредни факултет у Новом Саду има Правилник о начину бодовања и ближим мерилима за утврђивање редоследа за упис кандидата на акредитоване студијске програме (Прилог 8.1), као и Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту (Прилог 8.2). У

прилогу 8.3 су приказани резултати анкета студената о процени услова и организације студијских програма. Резултати су дати у облику Извештаја о анкетирању студената – вредновање наставе, студијских програма и услова рада. У Извештају, резултати анкета студената су наведени по студијским програмима, али и сумарно за читав Факултет. Средње оцене су високе приликом оцењивања студијског програма основних академских студија Агроекономија за све четири школске године (школска 2013/2014, 2014/2015, 2015/2016 и 2016/2017). У прилогу 8.4 дат је пример анкете студената о процени објективности оцењивања. SWOT анализом квалитета студената Пољопривредни факултет указује на своје слабости и мане, као и могућности и предности у раду са студентима. Факултет је дефинисао предлог мера и активности за унапређење квалитета студената.

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 9: Наставно особље

Постоји усклађеност броја наставника са бројем часова наставе на студијском програму који Установа реализује, тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе (предавања, консултације, вежбе, практичан рад и теренски рад) годишње, односно 6 часова недељно, а да при томе ангажовање по појединачном наставнику није веће од 12 часова активне наставе недељно.

На студијском програму је ангажовано 38 наставника (9 редовних професора, 12 ванредних професора, 14 доцената и 3 предавача) и 27 сарадника (19 запослених са 100% радног времена у Установи и 8 запослених по уговору).

Наставници запослени са 100% радног времена држе 100% наставе на овом студијском програму. Поред њих, ангажовани су и сарадници ван радног односа – демонстратори (укупно 8). Број сарадника одговара потребама студијског програма.

Квалификација наставног особља усклађена је са нивоом њихових задужења и документована референцама и подацима доступним јавности. Сваки наставник има бар пет референци релевантних за предмете које држи. Приложен је правилник о избору наставника и сарадника. Постоје потпуни подаци о сваком предмету. На сајту Установе доступни су линкови за сваког наставника и сарадника на којима се налази материјал за предмете на којима су ангажовани, али и доступни био/библиографски подаци.

Величина групе за предавања је од 200 до 300 студената, а групе за вежбе 50 до 70 студената, што одговара стандарду.
Документ о самовредновању, у делу Стандард 7, ваљано је урађен, уз навођење мера и активностима за унапређење квалитета.

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Према опису Стандарда 10, укупан простор Факултета износи 20.465,69 m^2. План акредитације Факултета предвиђа 3.466 студената на свим студијским програмима, тако да је простор за извођење наставе у складу са стандардом.

Расположива опрема, која ће се користити у наведеном студијском програму (Табела 10.2), усклађена је са наставним предметима.

Табела 10.3 Листа библиотечких јединица садржи 205 наслова релевантних за студијски програм, чиме је захтев стандарда задовољен.

Табела 10.4 даје увид у доступну уџбеничку литературу за студијски програм који се акредитује - 320 наслова.

На основу Табеле 10.5 закључује се да су сви обавезни предмети (85) добро покривени литературом.

Прилог 10.2 даје преглед основних средстава, са датумом штампе 31.1.2019. године, из књиговодства Установе који треба иновирати, осим у случају да није било нових набавки. Свакако, опрема приказана у овом делу је задовољавајућа и у складу са захтевом стандарда.

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Стандард 11: Контрола квалитета

Стратегија обезбеђења квалитета дефинише основне приоритете у области обезбеђења квалитета, као и начин њиховог остваривања. Овај документ је трајног карактера и служи као основ за израду краткорочних, средњорочних и дугорочних акционих планова у области обезбеђења квалитета. Комисију за квалитет Пољопривредног факултета у Новом Саду, поред наставника са појединих департмана, чине и студенти, преко свог представника, студента продекана, као и Студентска служба, чији је шеф, такође, члан ове комисије. На тај начин, постоји потпуна координација на релацији наставници, студенти, ненаставно особље. Високошколска установа утврђује стандарде и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

На Пољопривредном факултету у Новом Саду се реализује неколико упитника са циљем добијања сазнања о квалитету услуга, процеса и ресурса, што служи као подлога за њихово унапређење:

- *Упитник о вредновању наставника и сарадника од стране студената.*
- *Упитник о вредновању служби Факултета и услова рада од стране студената.*
- *Упитник о вредновању студијског програма од стране свршених студената по завршетку студија.*

- *Упитник о вредновању студијског програма од стране свршених студената из радног односа.*
- *Упитник о вредновању наставног процеса, студијских програма и услова рада од стране наставног и ненаставног особља.*
- *Вредновање студијског програма од стране потенцијалних послодаваца* – упитник је намењен истраживању задовољства послодаваца компетенцијама студената који су дипломирали на Пољопривредном факултету у Новом Саду.

Закључак је да студијски програм основних академских студија Агроекономија испуњава овај стандард.

Препоруке

До наредне редовне спољашње провере квалитета, потребно је да Установа предузме одређене мере и активности:

- Препорука је да се у будућности покушају пронаћи начини да се оптерећење наставника и сарадника, који су ангажовани у близини горње границе смањи, односно да се обезбеди равномерније оптерећење међу наставницима и сарадницима.
- Такође, препоручује се Факултету да преиспита енормно висок број наставних дисциплина које изводе поједини наставници.
- Поједини наставници у будућности треба да обезбеде адекватније референце за наставне дисциплине из којих изводе наставу.

Имајући у виду да је високошколска установа **Универзитет у Новом Саду – Пољопривредни факултет** испунила стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија (ОАС) - Агроекономија** прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Број: 612-00-00069/9/2019-03
Датум: 23.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
05.10.2020
1000-9411/6

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00069/8/2019-03 од 23.09.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ
О
АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

основних академских студија (ОАС) – Пољопривредна техника и информациони системи, за који је захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Пољопривредни факултет, Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића бр. 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: **100239025**, Матични број: **08608369**.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), студијски програм **основних академских студија (ОАС) – Пољопривредна техника и информациони системи** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **40 (четрдесет)** студената у седишту установе.

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:
- Високошколској установи
- Архиви

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
Прим. 05.10.2020
Орг. јед.
1000 941/6

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00069/8/2019-03
Датум: 23.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС" број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 07.05.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
основних академских студија
Пољопривредна техника и информациони системи

Утврђује се да **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: 100239025, Матични број: 08608369, испуњава прописане стандарде за акредитацију **студијског програма основних академских студија ОАС – Пољопривредна техника и информациони системи** и то у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **40 (четрдесет)** студената у седишту установе, на српском језику.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, је дана 25.04.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Пољопривредна техника и информациони системи** под бројем 612-00-00069/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за техничко-технолошко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије 14.10.2019. године, а директор Националног акредитационог тела је именовао рецензентску комисију дана 15.10.2019. године. Рецензентска комисија је посетила Установу 21.02.2020. године.

Коначни извештај рецензентске комисије, Извештај поткомисије и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 07.05.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

Прегледом поднетог материјала утврђено је:

- Захтев за акредитацију и Уводна табела садрже све тражене податке.
- Пољопривреди факултет Универзитета у Новом Саду је акредитована високошколска установа.
- Студијски програм основних академских студија под називом **Пољопривредна техника и информациони системи** се први пут акредитује (студијски програм ОАС – Пољопривредна техника је акредитован 2013. године).
- Студијски програм има **240** ЕСПБ бодова. Укупно трајање студија је **4 године (8 семестара).**
- Планиран је упис **40 (четрдесет) студената** у седишту установе.
- Након завршених студија стиче се академски назив **Дипломирани инжењер пољопривреде.**

После детаљне анализе испуњености појединачних стандарда које је рецензентска комисија дала у свом извештају, износимо есенцијалне чињенице везано за појединачне стандарде.

Структура студијског програма (Стандард 1)

Студијски програм ОАС Пољопривредна техника и информациони системи траје 4 школске године или 8 семестара. Свака година студија садржи по 60 ЕСПБ бодова. Студијски програм не садржи модуле.

Структуру студијског програма ОАС Пољопривредна техника и информациони системи чини укупно 46 предмета од чега су 37 предмета у статусу обавезних и 7 предмета у статусу изборних предмета + завршни рад – две позиције. Обавезну наставу чини 34 наставна предмета и стручна пракса која се обавља у оквиру 3 активности, и то: радна пракса у трајању од 90 часова која се изводи у четвртом семестру (6 ЕСПБ), производна пракса у трајању од 90 часова реализује се у шестом семестру (6 ЕСПБ) и технолошко-организациона пракса у трајању од 90 часова која се изводи у осмом семестру (6 ЕСПБ). Изборну наставу чини укупно 19 предмета који се бирају у оквиру

7 изборних група чиме је обезбеђен двоструко већи број предмета у односу на број који се бира.

У првој, другој и трећој години студија предвиђено је по 52 часа активне наставе на недељном нивоу, а у четвртој години студија укупно 56 часова активне наставе на недељном нивоу, што све заједно за студијски програм чини укупни број од 212 часова активне наставе на недељном нивоу и 21 час који припада групи осталих часова при чему ови часови припадају извођењу стручне праксе и изради и одбрани завршног рада.

Структура студијског програма у потпуности одговара захтевима стандарда у погледу академског назива, циљева, исхода учења, начина оцењивања и услова уписа студијског програма. Веб сајт Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду је веома прегледан, садржајан и пружа могућности студентима да стекну све потребне информације које се односе на студирање. Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду доставио је Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета који је урађен 2017. године. Увидом у Извештај о самовредновању рецензентска комисија закључује да је обезбеђено континуирано праћење и анализирање успешности студирања, на основу кога се доносе мере за побољшање процеса образовања и успешности студирања. Предвиђено је оцењивање квалитета студијског програма, квалитета извођења наставе, квалитета наставника, адекватности просторија, опреме итд.

У оквиру предлога мера и активности за унапређење квалитета студијских програма и отклањања уочених слабости, препозната је потреба детаљнијег дефинисања исхода учења и компетенција студената након завршетка студија. Такође, препозната је потреба унапређивања метода наставе и осавремењавање наставне литературе.

Сврха студијског програма (Стандард 2)

Рецензентска комисија на основу описа стандарда и увида у распоред предмета по семестрима и годинама студија, а посебно на основу детаљне анализе спецификација предмета оцењује да је сврха студијског програма ОАС Пољопривредна техника и информациони системи у складу са задацима Факултета и да обезбеђује дипломираним инжењерима пољопривреде стицање компетенција.

Сврха студијског програма је образовање студената за препознатљиве и јасне професије и занимања: корисник савремене пољопривредне технике и технике за дораду, продавац пољопривредне технике, представник страних фирми за производњу и продају пољопривредне технике, референт у банкама за доделу кредита, проценитељ штете на техници у осигуравајућим друштвима, пројектант у фабрикама пољопривредне технике и постројења и опреме за дораду пољопривредних производа, организатор рада у пољопривредним предузећима, пољопривредним задругама, предузећима, ремонтним и сервисним центрима и радионицама, семенским и складишним центрима, наставник у средњим стручним школама, давалац услуга у институтима, заводима и пољопривредним станицама, референт у државним институцијама и стручним службама, заводима за вештачења, инспекцијским службама итд.

Циљеви студијског програма (Стандард 3)

Рецензентска комисија констатује да циљеви студијског програма ОАС Пољопривредна техника и информациони системи укључују постизање компетенција и академских вештина, као и метода за њихово стицање. Постоји усклађеност циљева студијског програма са основним задацима и циљевима Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду и који су друштвено оправдани. Студијски програм ОАС Пољопривредна техника и информациони системи обезбеђује преношење научних, стручних знања и вештина, развој струке, унапређење и креативност у областима које су садржајно везане за студијски програм. Циљеви студијског програма Пољопривредна техника и информациони системи укључују оспособљеност за обављање послова и задатака у савременој пољопривредној производњи од пројектовања производње, аутоматизације и компјутеризације производње, одржавања, организације рада, управљања процесима, управљања квалитетом и експлоатације пољопривредне технике, опреме и постројења.

Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду истакао је опште и предметно специфичне компетенције, и то: способност разумевања и решавања проблема у различитим ситуацијама које проистичу током рада везаног за техничко-технолошко поље рада са пољопривредном техником; способност примене знања, разумевања и решавања проблема у новом или непознатом окружењу у ширим или мултидисциплинарним контекстима повезаним са техничкотехнолошким пољем; способност интеграције знања у решавању сложене проблематике; способност логичког расуђивања на основу доступних информација, формулисања сопственог мишљења, претпоставки и извођења закључака у области пољопривредне технике.

Савладавањем студијског програма Пољопривредна техника и информациони системи студент стиче следеће компетенције: способност развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа при решавању проблема везаних за коришћење пољопривредне технике; способност примене стечених фундаменталних знања из техничко-технолошких и сродних наука у области пољопривредне технике; способност за самостални и тимски стручни рад; способност за стручно засновану интерпретацију експерименталних података и примене знања у пракси у области пољопривредне технике; способност ефикасне стручне комуникације; способност руковођења стручним тимовима и организацијама које се баве проблематиком везаном за пољопривредну производњу и пољопривредну технику; формирање става о неопходности перманентног усавршавања; способност професионалне етике.

Курикулум (Стандард 5)

Студијски програм Пољопривредна техника и информациони системи је конципиран тако, да на интердисциплинаран, целовит и свеобухватан начин пружа студентима најновија научна и стручна сазнања из области пољоприврене технике и информационих технологија које се у њима користе.

Курикулум за Студијски програм ОАС Пољопривредна техника и информациони системи је конципиран тако да испуни постављене и дефинисане циљеве и обавезе. Обухвата све предвиђене елементе (распоред предмета по семестрима, фонд часова и број ЕСПБ). Редослед извођења наставе предмета у студијском програму је логичан след знања потребних за наредне предмете.

Опис предмета са називом, типом предмета, годином и семестром студија, бројем ЕСПБ, именима наставника, циљем курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предусловима за похађање предмета, садржајем предмета, препорученом литературом, методама извођења наставе, начинима провере знања и оцењивања дат је у Књизи предмета. Подаци су уједначено дефинисани за све предмете. Садржаји стручних предмета су савремени и одговарајући за амбијент пољопривреде Републике Србије. Предуслови за похађање предмета су очекивани и логични. За сваки предмет наведени су циљ, исход предмета, садржај, и потребна литература. Циљеви предмета, односно стицање одређених теоријских и практичних знања остварује се кроз садржај предмета, кроз теоријску и практичну наставу, која омогућава студентима усвајање основних савремених сазнања из области којом се предмет бави. Наведни исходи предмета указују на способности и вештине којим ће студенти овладати након слушања и полагања одређеног предмта и у складу су са циљевима и исходом студијског програма у целини. Настава на свим предметима изводи се према уобичајеним и добрим методама (предавања, видео презентације, дискусија, семинарски радови).

Фонд часова активне наставе у првој години износи укупно 28+24 (предавања+вежбе). У другој и трећој години 27+25 и четвртој години студија 29+27 (предавања+вежбе). Изборна настава на студијском програму има 19 изборних предмета (сви предмети имају 6 ЕСПБ) од којих студенти бирају 6. У другој (семестар IV), трећој (семестар V, VI) и четвртој години (семестар VII, VIII) студент се опредељује за два изборна предмета у свакој години студија. Стручна пракса у трајању од 90 часова годишње, предвиђена је као обавезни предмет (3 ЕСПБ) у другој години (семестар IV) као *Радна пракса*, у трећој години (семестар VI) као *Производна пракса* (3 ЕСПБ) и четвртој години (семестар VIII) као *Технолошко-организациона* пракса (3 ЕСПБ). Предвиђена је израда Завршног рада (семестар VIII) као *Истраживачки део* (4 ЕСПБ) и део који се односи на *Израду и одбрану* (8 ЕСПБ). Укупно часова активне наставе у првој је 780 по години. Часови предавања у односу на вежбе заступљени су: прва година 28:24; друга година 27:25; трећа година 27:25; четврта година 29:27, или (28+27+27+29) : (24+25+25+27) =111:101.

У структури студијског програма основних академских студија изборни предмети заступљени су са 22,5% у односу на укупан број ЕСПБ бодова. Пријављивање изборних предмета мора се обавити до почетка извођења наставе.

Курикулум ОАС Пољопривредна техника и информациони системи, Пољопривредног факултета, Универзитета у Новом Саду, према структури, садржају и нумеричким показатељима у потпуности је сагласан са препорукама Стандарда 5. Интернет страница http://polj.uns.ac.rs/sr/udzbenici има постављен списак доступних уџбеника (62) и практикума (24) и дигиталних издања (7), збирке задатака доступних првенствено студентима ОАС и МАС Пољопривредног факултета, али и

заинтересованим појединцима (download преузимање). Није могућа online поруџбина и куповина књига, што треба свако урадити због овог импозантног списка литературе на http://polj.uns.ac.rs/sr/udzbenici..

Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма (Стандард 6)

Према структури и садржају програма предложених предмета, судијски програм „Пољопривредна техника и информациони системи" је усклађен са савременим стањем науке и струке из области пољопривредне технике и нуди студентима нова сазнања, посебно кроз део програма који се односи на област информационих система. Студијски програм је целовит и свеобухватан и предвиђа усавршавање студената у областима: пољопривредне механизације, логистике, складиштења, одржавања, геодезије као и ратарства, воћарства и сточарства. Такође, кроз понуду обавезних и изборних предмета, програм нуди општа и специфична знања из различитих информационих технологија које се могу користити у пољопривредној техници. Студијски програм је усаглашен са постојећим акредитованим студијским програмима четворогодишњих основних академских студија високошколске установе у погледу трајања студија, услова уписа и броја ЕСПБ бодова.

Документована је усклађеност студијског програма Пољопривредна техника и информациони системи са четири студијска програма са европског образовног простора:

1. Slovak Agricultural University, Faculty of Engineering, Nitra, Slovakia
2. University of Maribor, Faculty of Agriculture and Life Sciences, Maribor, Slovenia
3. Univerzitet Tralee, Institute of tehnology, Ireland
4. Harper Adams University, Newport, United Kingdom.

Квантификација упоредивости је извршена исказивањем процентуалне заступљеност упоредивих предмета у укупном броју обавезних предмета, као и њиховим учешћем у укупном броју ЕСПБ бодова обавезних предмета. Сви линкови ка Интернет презентацијама поменутих институција и одговарајућих студијских програма су доступни.

Студијски програм је усаглашен са европским стандардима у погледу услова уписа, трајања студија, стицања дипломе и начина студирања.

Упис студената (Стандард 7)

Предвиђени број студената за упис на овај студијски програм износи 40 студената. На основу података о упису ранијих година види се да је уписани број студената у претходну годину био 30, док је број студената уписаних у текућу годину 23. Број студената који студирају у текућој години износи 99 студената.

Кандидати за упис на основне академске студије на студијском програму Пољопривредна техника и информациони системи полажу пријемни испит. Кандидат који конкурише на упис може да се приликом пријаве на конкурс изјасни за два

студијска програма. Кандидат се рангира по обе жеље, где приоритет има прва. Редослед кандидата за упис у прву годину утврђује се према општем успеху постигнутом у средњој школи и резултату постигнутом на пријемном испиту. Кандидат по оба основа може укупно остварити највише 100 бодова. Сматра се да је кандидат положио пријемни испит, и тиме стекао право на рангирање ради уписа, уколико на пријемном испиту оствари најмање 14 бодова. Факултет организује пријемни испит независно од броја пријављених кандидата за упис у прву годину основних академских и интегрисаних студија. Процедуру пријема спроводи Комисија за пријем студената коју одређује Научно-наставно веће Факултета. Пријемни испит се одржава у просторијама Пољопривредног факултета у Новом Саду. Именује се посебна комисија за пријемне испите, те је са стране кадровског капацитета задовољен стандард.

Оцењивање и напредовање студената (Стандард 8)

Увидом у достављену документацију рецензентска комисија констатује да је установа доставила све прилоге у вези са Стандардом 8.

Успешност студената у савлађивању сваког предмета се континуирано прати током наставе и изражава поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави и испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита. На основу Књиге предмета и Табеле 8.1, утврђен је број поена које студент може да оствари испуњавањем предиспитних обавеза 30, а максималан 70, чиме је испуњен услов дефинисан Законом о високом образовању у погледу минималног, односно максималног, броја поена који се стичу проверама знања у предиспитним обавезама и на испиту.

На 17 од 57 предмета или 29% студент може да освоји прелазну оцену испуњавајући предиспитне обавезе. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина. Уочава се да је пролазност на вишим годинама изузетно велика, док је на првој години, од укупног броја уписаних, око 50% је успешно уписало другу годину.

Квалитет студената: Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду сачинио је Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета на који је Одбор за обезбеђење квалитета и интерну евалуацију Универзитета у Новом Саду дао сагласност 22.03.2018. године. Факултет има: Правилник о процедури пријема студената, Правилник о оцењивању, Анкете студената о процени услова и организације студијских програма, Анкете студената о процени објективности оцењивања, Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Пољопривредни факултет у Новом Саду обезбеђује квалитет студената селекцијом студената при упису, на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави у складу са унапред утврђеним критеријумима полагања испита, сталним анализама резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста. Све релевантне информације везане за

студирање доступне су студентима у писаној (брошуре Факултета) и у електронској форми на интернет страници Факултета. Факултет сваке године организује промоције у средњим школама и на тај начин потенцијалне студенте непосредно информише о студијским програмима и свим детаљима везаним за студије. Такође, на Факултету је обезбеђена једнакост и равноправност студената при пријему и у току студија, по свим основама, укључујући и студенте са посебним потребама.

Наставно особље (Стандард 9)

Број од укупно 43 наставника ангажованих на студијском програму, од којих су сви у радном односу са пуним радним временом, одговара потребама студијског програма. Број наставника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму. Ниједан наставник ангажован на студијском програму не премашује дозвољено максимално оптерећење од 12 часова активне наставе недељно на свим високошколским установама у Републици Србији. Испуњен је захтев да 70% часова од активне наставе предавања држе наставници запослени са пуним радним временом. На овом студијском програму, проценат часова предавања који изводе наставници ангажовани са 100% радног времена је 100%. Сви наставници имају звања: доцент, ванредни професор, редовни професор, наставник страног језика.

У Књизи наставника се налазе подаци о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму. Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају образовно-научној области и нивоу њихових задужења. Сваки наставник има најмање пет референци из уже научне-стручне области из које изводи наставу на студијском програму. Број сарадника је довољан да покрије укупан број часова наставе на студијском програму и ангажовање по појединачном сараднику није веће од 16 часова активне наставе недељно на свим високошколским установама у Републици Србији.

На студијском програму је ангажовано укупно 28 сарадника (14 асистената, 4 истраживача сарадника, 10 сарадника ван радног односа. Према Извештају о параметрима студијског програма потребан број сарадника је 6, што значи да је захтев стандарда испуњен.

Факултет је доставио: 1) „Правилник о поступку за стицање звања и заснивања радног односа наставника, сарадника и истраживача", од 14.10. 2016. године, донет од стране Наставно научног већа Пољопривредног факултета Нови Сад. Правилник није доступан на сајту Факултета. 2) „Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Новом Саду", донет на седници Сената Универзитета у Новом Саду одржаној 12.7.2018. године а ступио на снагу: 20.7.2018. године. Правилник је доступан на сајту Универзитета. 3) „Правилник о ближим минималним условима за избор у звања наставника на Универзитету у Новом Саду", са изменама и допунама. Правилник је доступан на сајту Универзитета. На сајту Факултета постоји и „Правилник о ближим условима за избор у звање сарадника Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду", усвојен од стране Наставно научног већа Факултета 18.12.2018. године. Увидом у наведене правилнике, комисија констатује да се избор у звање наставника и сарадника обавља у складу са законом.

У оквиру документације стандарда 9 наведено је да су сви релевантни подаци о наставницима и сарадницима (радна биографија, избори у звања, референце) доступни

јавности и да се налазе на сајту установе http://polj.uns.ac.rs/. Репрезентативне референце наставног особља су доступне на интернету.

Треба истаћи да расположиве референце наставника, њихов број и цитираност, говоре о високом нивоу квалитета наставног кадра, што свакако доприноси успешној реализацији студијског програма.

Установа је ажурирала сву документацију за наставнике и сараднике.

Организациона и материјална средства (Стандард 10)

Укупан простор Факултета износи 24.726,69m^2 према броју од 3.446 студената задовољава критеријум од минимално 4 m^2 бруто по студенту.

На основу достављене документације, може се закључити да за извођење студијског програма постоје одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки и други ресурси који су потребни. Библиотека располаже са преко 250 библиотечких јединица релевантних за извођење овог студијског програма. Пољопривредни факултет је обезбедио покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима која стоје на располагању на време и у довољном броју за нормално одвијање наставног процеса. За извођење студијског програма ОАС Пољопривредна техника и информациони системи обезбеђена је потребна информациона технологија. Пољопривредни факултет је опремио три учионице са компјутерима. Укупан број рачунара у рачунарским учионицама је 74. Факултет је обезбедио одговарајуће сопствене и наставно-научне базе у привреди за реализацију професионалне праксе. Наставно-научне базе су опремљене одговарајућом мерном, демонстрационом, рачунарском и информационо-комуникационом опремом за извођење наставних активности експерименталног, демонстрационог и симулационог карактера из свих стручних предмета. Факултет поседује два аутобуса, један већи (50 места) и један мањи (20 места), којима се превозе студенти на теренску праксу. Факултет има право коришћења земљишта у укупној површини од 381,3304 ha.

У извештају о самовредновању предложен је низ мера за побољшање квалитета организационих и материјалних средстава. Предлог рецензентске комисије је следећи: повећати учешће средстава за обезбеђење литературе, првенствено за подстицање сопствене издавачке делатности, развијати организациону структуру Факултета у правцу снижења њене сложености и повишења погодности управљања, јачати интеграционе везе између основних организационих целина Факултета - департмана.

Контрола квалитета (Стандард 11)

Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду сачинио је Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета на који је Одбор за обезбеђење квалитета и интерну евалуацију Универзитета у Новом Саду дао сагласност 22.03.2018. године.

Факултет је донео Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада на основу кога се врши периодична провера квалитета студијских програма. Провера квалитета студијског програма се спроводи: 1. путем анкетирања

студената при крају сваког семестра. Оцењује се квалитет извођења наставе, наставник, сарадник, лаборант, као и логистичка подршка ненаставног особља (рад студентске службе, деканата, рачуноводства, службе обезбеђења и одржавања чистоће); 2. путем анкетирања студената приликом доделе дипломе; 3. путем анкетирања инжењера пољопривреде који су у радном односу; 4. послодаваца. На основу унутрашње и спољашње провере квалитета предузимају се мере за унапређење квалитета.

Факултет је усвојио је Стратегију обезбеђења квалитета, 26.10.2007. године. Факултет има План рада и процедуре за праћење и унапређење квалитета установе, Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада од 03.04.2017. године.

У састав Комисије за квалитет улази 11 чланова, по један наставник са сваког департмана, шеф студентске службе, студент продекан и секретар комисије. Нови Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета са мерама, активностима и субјектима за обезбеђење и унапређење квалитета, усвојен је на седници НН већа од 05.03.2020. године.

Квалитет наставног процеса Факултет постиже кроз потпуну примену важећих критеријума за обезбеђење компетентности наставника и сарадника приликом првог избора и даљег напредовања и успостављања подстицајних мера за стицање тих компетенција, доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе, интерактивно учешће студената у наставном процесу, осавремењивање метода наставе и учења.

Као слабости обезбеђења квалитета, Факултет је навео тенденцију, изазвану чињеницом да се компетентност наставника и сарадника првенствено утврђује бројем радова у часописима са СЦИ чиме се прелази у формализам, а делимично се запостављају други параметри компетенције - сопствена литература за наставне предмете, учешће у научним пројектима, развијена техничка и друга решења, допринос у примени знања у индустрији, услужним и другим делатностима и сл. Приликом избора наставника и сарадника недовољно се вреднује стручна компетентност, односно трансфер знања у привреду. Као могућност за унапређење квалитета наставника треба проширити листу индикатора за утврђивање компетентности наставника и сарадника.

Факултет је истакао предности које се исказују у учешћу студената у самовредновању и провери квалитета. Као слабости су препознате недовољна мотивисаност и незаинтересованост студената за квалитетно учешће у процесу евалуације и унапређења квалитета и непостојање поверења студената у анонимност анкета.

Извештај о резултатима самовредновања студијског програма приказује резултате анкета, које су обављене од 2013/14. до 2016/17. школске године . Вршена је оцена посећености наставе (три питања), процена извођења наставе и реализације студијског програма (5 питања), вредновање рада наставника (6 питања), вредновање рада асистента (5 питања) и општа оцена (3 питања). Посећеност наставе оцена је била 2013/14. (4,40), 2014/15. (4,59), 2015/16. (4,64), 2016/17. (4,67). Одбор за обезбеђење квалитета је дао позитивно мишљење о документацији за свих 15 стандарда, који су обухваћени поступком самовредновања у складу са критеријумима за акредитацију и проверу квалитета дана 22.03.2018. године.

Права и обавезе свих субјеката обезбеђења квалитета су регулисана Статутом и другим општим актима Факултета. Сви субјекти имају право и обавезу да учествују у обезбеђењу квалитета на свом радном месту и кроз учешће у раду тела која обезбеђују квалитет. Чланове Комисије из реда наставника и сарадника именује Веће Факултета, на предлог катедри, а из реда ненаставног особља на предлог служби Секретаријата. Чланове Комисије, представник студената, именује студентски парламент. Председника Комисије за квалитет, из реда наставника, бирају чланови Комисије на првој седници у новом сазиву.

ПРЕПОРУКЕ:

Предлог мера за отклањање уочених слабости:

- Ажурирати перманентно податке о наставницима и сарадницима;
- Ако постоје могућности, обезбедити још једну читаоницу за студенте.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе:

- Радити непрестано на повећању културе квалитета на високошколској установи;
- Спроводити активности које ће утицати да се сви запослени упознају са прописима за акредитацију студијских програма и стандардима за обезбеђење квалитета;
- Увести подстицајне мере које ће стимулисати запослене да се активније укључе у спровођење система квалитета и да постану његов саставни део у оквиру својих активности и надлежности на Факултету;
- Путем тематских трибина информисати студенте о Систему обезбеђења квалитета и њиховим правима и обавезама које се односе на унапређење квалитета, посебно квалитета наставног процеса.

Имајући у виду да је високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** испунила стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Пољопривредна техника и информациони системи**, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Број: 612-00-00059/9/2019-03
Датум: 18.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
05.10.2020.
1000-941/7

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00059/8/2019-03 од 18.09.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ
О
АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

основних академских студија (ОАС) – Пејзажна архитектура, за који је захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Пољопривредни факултет, Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића бр. 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: **100239025**, Матични број: **08608369**.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), студијски програм **основних академских студија (ОАС) – Пејзажна архитектура** је акредитован у оквиру техничко-технолошког поља и научне области Биотехничке науке, за упис **50 (педесет)** студената у седишту установе.

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:
- Високошколској установи
- Архиви

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00059/8/2019-03
Датум: 18.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
05.10.2020
1000-941/17

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“ број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 23.07.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
основних академских студија
Пејзажна архитектура

Утврђује се да **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: 100239025, Матични број: 08608369, испуњава прописане стандарде за акредитацију **студијског програма основних академских студија ОАС – Пејзажна архитектура** и то у оквиру техничко-технолошког поља и научне области Биотехничке науке, за упис **50 (педесет)** студената у седишту установе.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, је дана 25.04.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Пејзажна архитектура** под бројем 612-00-00059/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу

квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за техничко-технолошко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије 16.07.2019. године, а директор Националног акредитационог тела је именовао рецензентску комисију дана 28.01.2020. године. Рецензентска комисија је посетила Установу 12.05.2020.

Коначни извештај рецензентске комисије, Извештај поткомисије и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 23.07.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

Прегледом поднетог материјала утврђено је:

- Захтев за акредитацију и Уводна табела садрже све тражене податке.
- Пољопривреди факултет Универзитета у Новом Саду је акредитована високошколска установа.
- Студијски програм основних академских студија **Пејзажна архитектура** се поново акредитује (акредитован 2013. госине).
- Студијски програм има **240** ЕСПБ бодова. Укупно трајање студија је **4 године (8 семестара).**
- Планиран је упис **50 (педесет) студената** у седишту установе.
- Након завршених студија стиче се академски назив **Дипломирани инжењер пејзажне архитектуре**.

После детаљне анализе испуњености појединачних стандарда које је рецензентска комисија дала у свом извештају, износимо есенцијалне чињенице везано за појединачне стандарде.

Структура студијског програма (Стандард 1)

У структури студијског програма ОАС Пејзажна архитектура, наведени су сви елементи предвиђени законом (циљ програма, врста, исходи процеса учења, академски назив и услови за упис). Дате су листе обавезних и изборних предмета и припадајући број ЕСПБ бодова (свих предмета укључујући и Завршни рад). Није предвиђено да се бирају предмети са других студијских програма, али постоји могућност за прелазак са других студијских програма, који су сродни студијском програму Пејзажна архитектура, полагањем разлике предмета из наставног плана. Поступак за испуњење ове могућности је детаљно образложен у одговарајућим правилницима Факултета.

Студентима су доступне све информације о студијским програмима, исходима учења и на тај начин им је олакшан одабир изборних предмета.

Сврха студијског програма (Стандард 2)

Сврха студијског програма је образовање младих стручњака и подизање њихових компетенција на највиши стручни и научни ниво тако да дипломирани инжењери својим стеченим знањима постају оспособљени за самосталан рад и наставак образовања. Наведене компетенције које дипломирани инжењери стичу завршетком овог студијског програма су препознатљиве у националним, европским и светским оквирима.

Циљеви студијског програма (Стандард 3)

Циљеви студијског програма су у складу са мисијом и циљевима ове високошколске установе и дефинисани су тако да омогуће стицање стручних вештина, развој креативних способности и достизање стручности сагласно са захтевима Инжењерске коморе Србије и тржишта рада.

Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

Савладавањем овог студијског програма, студенти стичу опште и специфичне способности и добијају диплому која у потпуности покрива те способности. Стицањем општих способности дипломирани студенти постају компетентни да анализирају и сагледавају проблем у пракси уз примену одговарајућих метода и поступака у процесу проналажења решења. Стекнуте специфичне способности им омогућавају рад у пракси, стално продубљивање стеченог знања и стручно прикупљање и обраду добијених података, повезивање и усавршавање начина како ће презентовати добијене резултате. Ове способности отварају могућности да наставе своје образовање. Прилог 4.1. Додатак дипломи, правилно је попуњен.

Курикулум (Стандард 5)

У структури студијског програма ОАС Пејзажна архитектура је 34 обавезних и 7 изборних предмета (са листе од 16 предмета). У структури студијског програма изборни предмети су заступљени са 22,5 % у односу на укупан број ЕСПБ.

Студијски програм садржи три обавезне праксе (Радна пракса, Производна пракса и Технолошко-организациона пракса). Испоштована је препорука за област биотехничких наука у подручју пољопривреде и шумарства, да студенти током основних студија реализују радну праксу у трајању од најмање 90 часова, производну праксу у трајању од најмање 90 часова и технолошко-организациону праксу у трајању од најмање 90 часова.

Студијски програм има Завршни рад, наведен у две позиције. За сваки предмет (Књига предмета) наведени су: тип предмета, година и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслови за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања.

Начин приказа циљева и исхода је уједначен, прецизан и јасан. Садржај предмета је у складу са називом студијског програма. Дата је основна и допунска литература предметних наставника, других аутора, као и инострана литература.

Просечан број часова активне наставе недељно је у складу са препорукама У студијском програму је 42,74% предавања и 57,25% вежби.

Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма (Стандард 6)

Студијски програм је стручно конципиран, савремен, укључује све базичне предмете у које су инкорпорирана најновија и примењива научна и стручна знања о пејзажној архитектури. Програм је иновиран у складу са актуелним трендовима и прилагођен превасходно потребама реалног сектора. Програм је конципиран тако да омогућава успешан наставак студија на другом нивоу (мастер студије), јер обезбеђује сва потребна знања и вештине за усавршавање у струци и научно-истраживачки рад.

Студијски програм „Пејзажна архитектура" је усаглашен са другим студијским програмима истог нивоа на високошколској установи, а посебно са вишим нивоима студија, Пејзажна архитектура (МАС) и Агрономија (ДС). Студијски програм је донекле усклађен са сродним акредитованим програмима иностраних високошколских

институција европског и америчког образовног простора, што омогућује пренос ЕСПБ, односно мобилност студената у функцији подизања квалитета и оспособљавања профилисаних стручњака пејзажне архитектуре.

Компатибилност програма постоји по питању исхода учења, компетенција које се стичу, организације процеса студирања, стручне праксе, Завршног рада. У мањој мери је усклађена структура програма (предмети) и дужина трајања студија. Као сродни студијски програми наведени су један студијски програм у петогодишњем трајању (Purdue University, College of Agriculture, Landscape Architecture, West Lafayette, Indiana, USA), један у трогодишњем трајању (Univesity of Ljubljana, Biotechical faculty, Department for Landscape architecture, Ljubljana, Slovenija) и један програм у четворогодишњем трајању (Slovak University of Agriculture in Nitra, Faculty of Horticulture and Landscape architecture). Ако се упоређују основне и мастер студије са овог факултета, заједно, са иностраним студијским програмима, онда се може се констатовати подударност у великој мери.

Упис студената (Стандард 7)

Упис студената на Пољопривредни факултет у Новом Саду врши се по објављеном конкурсу. На студијски програм уписује се укупно 50 студената. Кандидати који конкуришу за упис на основне академске студије полажу један испит по избору из предмета: хемија, биологија, математика, економика предузећа. Кандидати се приликом пријаве на конкурс изјашњавају из ког предмета желе да полажу пријемни испит. Конкурсом су дефинисани датуми пријављивања кандидата, време и датум полагања пријемног испита, датуми објављивања прелиминарне и коначне ранг листе и време и датум уписа примљених кандидата за оба уписна рока. Јасно је објављена сва потребна документација за пријаву кандидата и упис студената, све новчане накнаде.

Конкурсом је дефинисан критеријум за рангирање кандидата и могућности уписа страних држављана. У укупан број буџетски финансираних студената урачунат је и 1% за кандидате са инвалидитетом, 1% за студенте припаднике ромске националне мањине и 1% за држављане Републике Србије који су средњу школу завршили у иностранству, под условом да им се призна стечена страна школска исправа.

Пољоривредни факултет у Новом Саду има Комисију за спровођење пријемних испита за упис студената у прву годину основних академских студија која броји 9 чланова. Факултет има посебан Правилник о начину бодовања и ближим мерилима за утврђивање редоследа за упис кандидата.

Оцењивање и напредовање студената (Стандард 8)

Успешност студента у савладавању појединог предмета се континуирано прати у току наставе и изражава се поенима. Испуњењем предиспитних обавеза и полагањем испита, студент може да оствари највише 100 поена. Предиспитне обавезе учествују са најмање 30 а највише 70 поена. Успех студената на испиту изражава се оценом 5 (пет) до 10 (десет), сагласно Закону.

Студента на испиту оцењује предметни наставник или испитна комисија. Испит се полаже писмено или усмено, а може имати и практични део. Број испитних рокова је седам. Факултет има Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту. Факултет има предлог мера и спроводи активности за унапређење квалитета студената.

Наставно особље (Стандард 9)

На студијском програму је ангажовано наставно особље са потребним педагошким, стручним и научним компетенцијама. Укупно је анганжовано 50 наставника, што је довољно да се покрије укупан број часова наставе на студијском програму (предавања, консултације, вежбе и практичан рад), односно број наставника

одговара потребама студијског програма. Структура наставника са пуним радним временом је: 17 редовних професора, 14 ванредних професора, 16 доцената и 3 предавача. По један наставник је ангажован са 50% радног времена и у допунском радном односу.

На студијском програму је ангажовано 29 сарадника, од чега је 20 са пуним радним временом (15 је у звању асистент) док је 9 ангажовано уговором о допунском раду. Од сарадника, који су у допунском раду један сарадник је у звању „самостални стручни сарадник", док су 8 сарадника у звању „сарадник ван радног односа". Број сарадника је довољан да покрије укупан број часова вежби на студијском програму.

Проценат часова активне наставе (предавања) коју изводе наставници са 100% радног времена износи 91%.

Научне и стручне квалификације наставног особља одговарају предметима на које су распоређени. За сваког наставника је дато: радна биографија, избори у звања, списак предмета за које се задужују и репрезентативне референце. Сви наставници задовољавају захтев да имају најмање 5 референци из уже научне области. За све наставнике су дата документа која се односе на Уговоре о раду/ангажовању, изборе у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2.

Квалитет наставног особља је на високом нивоу.

Величина групе за предавања је максимално до 180, за вежбе 60 студената. На неким предметима предвиђене су 2 групе вежби, што је у функцији њиховог квалитетног извођења. Лабараторијске вежбе (ДОН) нису предвиђене.

Организациона и материјална средства (Стандард 10)

За извођење студијског програма постоје одговарајући просторни и техничко технолошки ресурси. Целокупна настава се одвија у просторијама које су у потпуности у власништву Пољопривредног факултета.

Настава се одвија у две смене у укупном простору од 20.465 $м^2$, са бројем студената на свим нивоима 3.553, па површина по студенту износи 5,59$м^2$, а са додатним простором од 4.261$м^2$ на огледним добрима Факултет располаже са 24.726,69$м^2$, односно са 7,13 $м^2$ бруто простора по студенту.

Факултет по основу давања на коришћење од стране РС Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде располаже површином од 381,3304 ха.

Факултет обезбеђује простор који је приступачан студентима и особљу са отежаним кретањем. На свим улазима у факултет постављене су рампе. Лифтови обезбеђују несметано коришћење етажа зграда. У приземљу објекта постоји специјализовани тоалет изграђен према стандардима за особе са отежаним кретањем.

Факултет има библиотечки простор укупне површине 195,75$м^2$. Библиотека поседује 46.906 библиотечких јединица, од тога се 120 односи на студијски програм, од чега су 23 уџбеници. У саставу библиотеке је читаоница са 66 места за студенте.

Факултет поседује 1 амфитеатар површине 280 $м^2$ са укупно 302 места, 17 учионица, 22 вежбаонице (учионице, лабораторије), лабораторије за експерименталну наставу, компјутерске учионице, 11 сала за испите и одбране радова и 3 радионице.

На Департману за воћарство, виноградарство, хортикултуру и пејзажну архитектуру смештена је у интернет учионица са 25 рачунара, које студенти користе за учење и израду пројеката, који су саставни део вежби из неких предмета. Укупан број рачунара у рачунарским учионицама, на нивоу Факултета, је 74 док Факултет

располаже са укупно 390 рачунара. Листа вредније опреме која се користи у наставном процесу у високошколској установи приказује 394 комада опреме.

За пријаву испита и различите информације, студентима су на располагању три рачунара на инфо-пулту поред портирнице.

Контрола квалитета (Стандард 11)

На Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду се врши редовно праћење квалитета студијског програма према Правилнику о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада који је усвојен од стране Наставно-научног Већа Факултета. Провера квалитета студијског програма спроводи се анкетирањем студената (при крају сваког семестра, приликом доделе дипломе), оцењивањем од стране послодаваца запошљених студената, анкетирањем потенцијалних послодаваца о квалитету студијских програма, оењивањем наставног процеса и услова рада од стране наставног и ненаставног особља факултета.

Опредељење Пољопривредног факултета у Новом Саду је унапређење квалитета и изградња организационе културе квалитета. Установа је прописала мере за обезбеђење квалитета, субјекте обезбеђења квалитета, области обезбеђења квалитета и повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности.

Установа је приложила листу чланова Комисије за квалитет на Установи. Као представник студената укључен је студент продекан.

Установа је објавила Извештај о резултатима самовредновања, Политику обезбеђења квалитета, Правилник о уџбеницима, извод из Статута којим регулише оснивање и делокруг рада комисије за квалитет. Акциони план за спровођење стратегије обезбеђења квалитета усвојен је 2012. године.

Квалитет наставног процеса се обезбеђује интерактивном наставом, укључивања примера у наставу, професионалног рада наставника, сарадника и студентске службе, доношења и поштовања планова извођења наставе за сваки предмет, као и надзором над квалитетом наставе и предузимањем потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу. План и распоред наставе су доступни студентима пре почетка семестра на огласним таблама и на интернет сајту Факултета. Студенти су упознати са планом рада на појединим предметима у току семестра (циљ, садржај и структура предмета, план извођења наставе, услови за полагање испита и начин оцењивања, доступна литература).

Као слабости обезбеђења квалитета, Факултет је навео тенденцију да се компетентност наставника и сарадника првенствено утврђује бројем радова у SCI часописима, а недовољно се вреднује трансфер знања у привреду.

Пољопривредни факултет у Новом Саду остварује јединство образовног, научно истраживачког рада и трансфера знања. Постоји врло висок степен повезаности и усаглашености образовног процеса, модернизације и унапређења наставе са научно-истраживачким радом. Научноистраживачки рад је оријентисан на основна и примењена истраживања. Научноистраживачки подмладак има могућност активног укључивања у све нивое научно-истраживачког рада факултета. Низак је ниво мобилности наставног особља и студената. Недовољно је развијена сарадња са привредом и не постоји стимулација за сарадњу.

Активна улога студената у процесу одлучивања на Факултету је обезбеђена кроз рад Студентског парламента, студентских организација, студентских представника у органима и стручним телима Факултета (Савет, Наставно-научно веће, продекан студент), периодичним оцењивањем квалитета студијских програма, педагошког рада

наставника, сарадника и услова рада, као и факултетских служби путем анкетирања и изражавањем мишљења о свим општим актима Факултета. Не постоји поверење студената у анонимност анкета. Недовољан је ниво активног учешћа студената у раду Факултета.

Препоручује се Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду да, у циљу унапређења квалитета, до прве спољашње провере предузме следеће активности:

- утврди разлоге ниске пролазности на нижим годинама студија;
- изради актуелни Акциони план;
- прошири листу Комисије за квалитет са учешћем још студената;
- створи механизме да запослени прихвате учешће у спровођењу стандарда квалитета; ажурира на интернет страници Факултета рад комисије за квалитет,
- више пажње усмери на ангажовање младог наставног кадра уз обезбеђивање услова за њихову даљу едукацију;
- ради на адекватнијој усаглашености студијског програма са програмима из европског образовног простора;
- повећа број часова предавања у структури студијског програма, предвиди лабораторијске вежбе, где је могуће.

Имајући у виду да је високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** испунила стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Пејзажна архитектура**, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању
Број: 612-00-00204/5/2021-03
Датум: 19. 10. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
НОВИ САД
ДЕПАРТМАН
Примљено: 30 -11- 2021
Орг. јед.
1000 - 1834/1

На основу члана 23. став 9. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС" бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21-аутентично тумачење, 67/21 и 67/21 - др. закон), члана 30. став 1. Закона о изменама и допнама Закона о високом образовању („Службени гласник РС" број 67/19) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00204/4/2021-03 од 30. 09. 2021. године о давању сагласности за остваривање модула по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма број 612-00-00059/9/2019-03 од 18.09.2020. године Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању издаје

ДОПУНУ УВЕРЕЊА О АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Основне академске студије (ОАС) – Пејзажна архитектура који изводи **Универзитет у Новом Саду – Пољопривредни факултет**, са седиштем у Новом Саду, у улици Трг Доситеја Обрадовића 8, ПИБ: 100239025, Матични број: 08608369.

Установа је испунила све стандарде прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС" бр. 13/19, 1/21 и 19/21) за добијање сагласности за остваривање модула по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма ОАС – Пејзажна архитектура у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **50 (педесет)** студената од чега **5 (пет)** по дуалном моделу, без повећања броја студената из Уверења о акредитацији студијског програма ОАС – Пејзажна архитектура број 612-00-00059/9/2019-03 од 18. 09. 2020. године.

Сагласност за остваривање модула по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма важи до истека акредитације студијског програма ОАС – Пејзажна архитектура.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
НОВИ САД
ДЕКАНАТ
30-11-2021
1000-1834/11-2

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и обезбеђење квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00204/4/2021-03
Датум: 30. 09. 2021. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС" бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19, 6/20 - др. закони, 11/21-аутентично тумачење, 67/21 и 67/21 - др. закон), члана 30. став 1. Закона о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС" број 67/21) и члана 5. став 10. Закона о дуалном моделу студија у високом образовању („Службени гласник РС" број 66/19), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 30. 09. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о давању сагласности за остваривање модула
по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма

1. Утврђује се да **Универзитет у Новом Саду – Пољопривредни факултет**, са седиштем у Новом Саду, у улици Трг Доситеја Обрадовића 8, ПИБ: 100239025, Матични број: 08608369, испуњава прописане стандарде за организацију и остваривање модула по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма ОАС – Пејзажна архитектура.

2. Даје се сагласност Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду за остваривање модула Модул по дуалном моделу студија Пејзажна архитектура у оквиру студијског програма Пејзажна архитектура, за 5 студената, без повећања броја студената из Уверења о акредитацији студијског програма **ОАС – Пејзажна архитектура** број 612-00-00059/9/2019-03 од 18. 09. 2020. године.

3. Сагласност из тачке 2. овог решења важи до истека акредитације студијског програма ОАС – Пејзажна архитектура.

О б р а з л о ж е њ е

Законом о високом образовању, члан 21 став 1. тачка 1. прописано је да Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија за акредитацију) одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања, а чланом 30. став 1.,

прописано је да ће се започети поступци за акредитацију високошколских установа и студијских програма према прописима који су важили до дана ступања на снагу тог закона, окончати по тим прописима.

Чланом 5. став 10. Закона о дуалном моделу студија у високом образовању Законом о изменама и допунама Закона о високом образовању („Службени гласник РС" број 67/21) прописано је да Комисија за акредитацију одлучује о захтеву за давање сагласности за организацију и остваривање модула по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма, без повећања броја студената из акредитације, на предлог посебне рецензентске комисије.

Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду, са седиштем у Новом Саду у улици Трг Доситеја Обрадовића 8, дана 07. 07. 2021. године поднела је Националном акредитационом телу захтев за добијање сагласности за извођење и остваривање модула по дуалном моделу студија Модул по дуалном моделу студија Пејзажна архитектура у оквиру акредитованог студијског програма Пејзажна архитектура, за 5 студената, без повећања броја студената из Уверења о акредитацији студијског програма ОАС Пејзажна архитектура број 612-00-00059/9/2019-03 од 18.09.2020. године.

Уз захтев за добијање сагласности за извођење и остваривање модула по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма, високошколска установа Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду је поднела и Елаборат за извођење и остваривање модула по дуалном моделу студија и потребну документацију за утврђивање испуњености прописаних стандарда квалитета за извођење модула по дуалном моделу студија, у складу са Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма ("Службени гласник РС", бр. 13/19, 1/21 и 19/21).

Поткомисија за образовно-научно поље Техничко-технолошких наука је 15. 07. 2021. године образовала посебну рецензентску комисију, ради сачињавања извештаја о испуњености прописаних стандарда за организацију и остваривање модула по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма и давања предлога Комисији за акредитацију да да сагласност или да одбије захтев високошколске установе за давање сагласности за организацију и остваривање модула по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма.

Рецензентска комисија је дана 29. 09. 2021. године доставила Комисији за акредитацију извештај о испуњености прописаних стандарда за организацију и остваривање модула по дуалном моделу студија у оквиру акредитованог студијског програма са предлогом да да сагласност за остваривање модула Модул по дуалном моделу студија Пејзажна архитектура у оквиру студијског програма Пејзажна архитектура, за 5 студената, без повећања броја студената из Уверења о акредитацији студијског програма ОАС – Пејзажна архитектура број 612-00-00059/9/2019-03 од 18.09.2020. године, на основу чега је Комисија за акредитацију одлучила као у диспозитиву.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Број: 612-00-00055/6/2019-03
Датум: 06.11.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ФАКУЛТЕТ
02.12.2020
1000 - 941/18

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00055/5/2019-03 од 06.11.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ
О
АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура, за који је захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Пољопривредни факултет, Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића бр. 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: **100239025**, Матични број: **08608369**.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), студијски програм **основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **80 (осамдесет)** студената у седишту установе, на српском језику.

ДИРЕКТОР

Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:
- Високошколској установи
- Архиви

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00055/5/2019-03
Датум: 06.11.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
02.12.2020
1000 - 941/18

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС" број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 29.10.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
основних академских студија
Воћарство, виноградарство и хортикултура

Утврђује се да **Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет** са седиштем у ул. Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: **100239025**, Матични број: **08608369**, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура** у оквиру образовно-научног поља Техничко – технолошких наука и научне области Биотехничке науке и то за упис **80 (осамдесет) студената** у седишту установе, на српском језику.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке установи се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет** са седиштем у ул. Трг Доситеја Обрадовића 8, 21000 Нови Сад, је дана 25.04.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура** под бројем 612-00-00055/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за техничко-технолошко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије на седници одржаној дана 28.08.2019. године, а директор Националног акредитационог тела је именовао рецензентску комисију дана 15.10.2019. године. Рецензентска комисија је посетила Установу 21.02.2020. године.

Извештај рецензентске комисије о извршеној анализи достављене документације након посете Установи и Извештај поткомисије, сачињен након спроведеног непосредног увида у Извештај рецензентске комисије, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 29.10.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

Прегледом поднетог материјала утврђено је:

- Захтев за акредитацију и Уводна табела садрже све тражене податке.
- **Пољопривреди факултет Универзитета у Новом Саду** је акредитована високошколска установа.
- Студијски програм **основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура** се поново акредитује (акредитован је 2008. године и 2013. године).
- Студијски програм има 240 ЕСПБ бодова. Укупно трајање студија је 4 године (8 семестара).
- Планиран је упис 80 (осамдесет) студената у седишту установе.
- Након завршених студија стиче се академски назив Дипломирани инжењер пољопривреде.

После детаљне анализе испуњености појединачних стандарда које је рецензентска комисија дала у свом извештају, износимо есенцијалне чињенице везано за појединачне стандарде.

Структура студијског програма (Стандард 1)

Студијски програм основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура настао је спајањем досадашњих студијских програма Воћарство и виноградарство и студијског програма Хортикултура.

Програм садржи општеобразовне и стручне предмете. Програм траје 4 године (8 семестара-предвођен број ЕСПБ бодова 240) и има 3 модула. Прва и друга година студија су заједничке за све модуле на студијском програму што значи да заједничка основа чина 50% студијског програма. У трећој години студија раздвајају се 3 модула: М1-Воћарство и виноградарство, М2-Орнаментална хортикултура и М3-Производња садног материјала. Сви предмети у свим модулима су једносеместрални и на свим модулима постоји 7 изборних блокова. За све модуле је предвиђена стручна пракса у другој, трећој и четвртој години студија. Пракса на другој години студија тзв Радна пракса спроводи се у сва три модула. Производна пракса и Технолошка пракса у садржају предмета обухватају области које се односе конкретно на модуле М1, М2 и М3. Услови за упис на студијски ппрограм ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура су дефиносани како је наведено: на прву годину се уписује 80 студената: 40 на М1, 20 на М2 и 20 на М3. Садржај обавезних и изборних предмета – изборних подручја на трећој и четвртој години студија прилагођени су модулима.

Дипломирани студенти ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура способни су да организују воћарску, винградарску призводњу, производњу хортикултурних врсти, расадничарску производњу, пројектују и одржавају вишегодишње засаде, пројектуру и одржавају површине под цвећем, украсним шибљем, дрвећем у комбинацији са декоративним врстама из familije Rosaceae i roda *Vitis*.

Током студија примењују се савремене методе учења, нове информационе технологије и тиме олакшава савладавање постављених задатака. Кроз Завршни рад студент у потпуности савладава технику индивидуалног рада, почев од постављања огледа до приказа оставерних резулата.

Сврха студијског програма (Стандард 2)

Сврха студијског програма основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура је у потпуности испуњена. У образовном систему студијски програм ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура има јасно дефинисану сврху и улогу. Сврха овог студијског програм је образовање студената са препознатљивом, јасном професијом и занимањем. Студијски програм је конципиран да образује високо компетентне стручњаке са знањима и вештинама која омогућавају рад у различитим гранама опште хортикултуре: воћарство, виноградарство, орнаментална хортикултура, производња садног материјала. Са завршетком студијског програма ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура дипломирани инжењер пољопривреде стиче компетанције које су оправдане и корисне. Сврха студијског програма је у складу са основним циљевина Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду.

Сва докуметација неопходна за испуњеност Стандарда 2 је јасно написана, садржајно и детаљно образложена. То потврђује Прилог 1.1 Публикација Установе (у штампаној и електронској форми, сајт Институције)

Циљеви студијског програма (Стандард 3)

Циљеви студијског програма основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура су јасно дефинисани. Студијски програма ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура има за циљ да образује и оспособи студенте да се укључе у непосредан рад, тј. да активно учествују у производњи воћа, грожђа, украсног биља и садног материјала на отвореном, у заштићеном простору и у расадницима. Студенти стичу савремена сазнања о биолошким својствима хортикултурних врсти и тако овладавају технологијом тих производњи.

Кроз теоретски и практични рад студенти стичу критичност, објективност и аналитички приступ постављеним задацима. На часовима вежби, у мањим групама, код студента се развија способност за тимски рад, кооперативност, комуникативност. На тај начин студенти овладавају посебним вештинама, праксом, објективно сагледавају и решавају професионалне задатке.

Способност и вештина саопштавања и излагања резултата такође се стиче кроз наставу, вежбе и праксу.

Стечена знања, дају велики допринос развоју пољопривреде и специфичностима воћарске, виноградарске и проиизводње хортикултурних биљака.

Циљеви студијског програма су усклађени са програмима и задацима Пољопривредног факултета, Универзитета у Новом Саду.

Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

Компетенције дипломираних студената основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура укључују развој способности критичног мишљења, способност анализе постављених задатака, и развој решења кроз индивидуални и тимски рад. Уз то поштује се етика у раду и сарадња са радним и ширим окружењем.

Општеобразовни предемти који се слушају на првој и другој години студија дају одличну основу за савладавање стручних предмета из области воћарстава, виноградарства и хортикултуре. Значај се придаје повезивању основних и техничко-технолошких дисциплина.

Дипломирани студенти на студијском програму ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура способни су да организују воћарску, винградарску призводњу, производњу хортикултурних врсти, расадничарску производњу, пројектују и одржавају вишегодишње засаде, пројектуру и одржавају површине под цвећем, украсним шибљем, дрвећем у комбинацији са декоративним врстама.

Током студија примењују се савремене методе учења, нове информационе технологије и тиме олакшава савладавање постављених задатака. Кроз Завршни рад студент у потпуности савладава технику индивидуалног рада, почев од постављања огледа до приказа оставерних резулата.

Курикулум (Стандард 5)

У структури студијског програма основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура конципираног са три модула, М1-Воћарство и виноградарство, М2-Орнаментална хортикултура и М3-Производња садног материјала је 33-34 обавезна предмета (зависно од модула), 7 изборних предмета (са листе од 20-22 предмета зависно од модула).

Рецензентска комисија је закључила да су у књизи предмета (Табела 5.2) за сваки предмет наведени: тип предмета, година и семестар студија, број ЕСПБ бодова, име наставника, циљ курса са очекиваним исходима, знањима и компетенцијама, предуслови за похађање предмета, садржај предмета, препоручена литература, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивања, како је прописао стандард за акредитацију.

Начин приказа циљева и исхода је уједначен, прецизан и јасан. Садржај предмета је у складу са називом студијског програма и модула. Дата је основна и допунска литература предметних наставника, других аутора, као и инострана литература.

Начин оцењивања је према препоруци стандарда за акредитацију и уједначен је за све предмете.

Установа је приложила описе везане за завршни рад и стручну праксу у трајању од 90 часова годишње (радна, производна и технолошко-организациона пракса).

У обухвату акредитације и структури студијског програма конципираног са три модула, М1-Воћарство и виноградарство, М2-Орнаментална хортикултура и М3-Производња садног материјала изборни предмети заступљени са 22,5 % у односу на укупан број ЕСПБ. Листа изборних предмета садржи 7 изборних блокова. Три изборна блока су заједничка за сва три модула, при чему се у I и II изборном блоку бира један од два понуђена предмета, а у III изборном блоку бира један од четири понуђена предмета. На свим модулима у преосталим изборним блоковима (IV до VII) бира се један од понуђених три или четири предмета зависно од блока и модула. Листа изборних предмета студијског програма садржи укупно 40 премета (20-22 предмета зависно од модула).

Прве две године су заједничке. Студенти стичу заједничке основе у износу од 138 ЕСПБ. Од V до VIII семестра М1 садржи 17 обавезних и 4 изборна предмета, М2 16 обавезних и 4 изборна предмета и М3 15 обавезних и 4 изборна предмета.

У структури студијског програма на основним академским студијама, заступљене су одговарајуће групе предмета у односу на укупан број ЕСПБ бодова и то академско - општеобразовни са 15,34% , теоријско-методолошки са 20,63%, научно-стручни са 35,63% и стручно-апликативни са 28,40%.

Просечан број часова активне наставе недељно је 14.63 + 10.96 + 0.00(+ 0.00) = 25.58 (подаци из достављеног електронског обрасца, лист Извештај).

Студијски програм има Завршни рад. Завршни рад правилно уведен по позицијама и реализацији то јест састоји се од две позиције:

-Истраживања садржана у завршном раду (активна настава), у форми истраживачки рад – ИР и

-Израда и одбрана завршног рада (остали часови).

Завршни рад је приказан као заједнички предмет на студијском програму у позицији обавезних и изборних ЕСПБ (обавезни 50%, изборни 50% од укупног ЕСПБ за завршни рад).

Установа је у потпуности испунила стандард у вези праксе, према упутству, поделом активности кроз Радну праксу у току друге године студија; Производну праксу у току треће године и Технолошко организациону праксу у току четврте године студија. Студенти током основних студија реализују радну праксу у трајању од најмање 90 часова, производну праксу у трајању од најмање 90 часова и технолошко-организациону праксу у трајању од најмање 90 часова.

Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма (Стандард 6)

Студијски програм основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура је конципиран тако да на целовит и свеобухватан начин пружа студентима најновија научна и стручна сазнања из области воћарства, виноградарства и хортикултуре.

Студијски програм је усаглашен са савременим и актуелним научним и стручним сазнањима, а упоредив је са програмима воћарства, виноградарства и хортикултуре на пољопривредним факултетима других универзитета. Студијски програм ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура је усклађен са пет акредитованих програма иностраних универзитетских установа:

- Slovak Agricultural University, Horticulture and Landscape Engineering Faculty http://fzki.uniag.sk/
- Szent Istvan University, Faculty of Horticultural Science, Budapest, Hungary http://hort.sziu.hu/
- Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet (voćarstvo, vinogradarstvo i vinarstvo): http://www.agr.unizg.hr/hr/category/studiji/3
- Purdue University, Purdue Agriculture (Horticultural Production and Marketing, Horticultural Science): https://ag.purdue.edu/oap/Pages/majors.aspx?sid=186
- Universita degli Studi di Firenze, Facolta di Agraria (Scienze vivaistiche, ambiente e gestione del verde) https://www.agraria.unifi.it/

Основни принципи усаглашености се огледају у следећем: Основне академске студије трају 4 године, предмети су једносеместрални, постоји кредитни систем, постоје изборни предмети, постоји практичан рад студената, јасно су дефинисани циљеви и исход студирања, односно знања и вештине, које студент стиче после завршених основних академских студија.

Студијски програм ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура Пољопривредног факултета у Новом Саду има компаративну предност у односу на упоредиве студијске програме из иностранства по основу избалансираности групе предмета и уједначености ЕСПБ бодова по семестрима, као и по основу наставних садржаја и стицања знања и вештина.

Упис студената (Стандард 7)

На прву годину студија планиран је упис 80 студената (М1-40; М2-20 и М3-20). На студијски програм основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура Пољопривредног факултета у Новом Саду се може уписати лице које је завршило средње образовање. Упис се реализује на основу Конкурса објављеног у јавним гласилима и интернет страници Факултета **http://polj.uns.ac.rs** у складу са Законом о високом образовању Републике Србије и критеријумима прописаним Правилником о основним акдемским студијама.

У Прилогу 7.1 прецизно је наведено шта је потребно од докуметације за упис кандидата који су стекли услов за упис. Наведени су критеријуми за утврђивање редоследа кандидата на ранг листи, надокнаде, начин и рокови подношење жалби на утврђени редослед, услови за упис старних држављања...

У прилогу 7.2 уредно је наведенао решење о именовању Комисије за пријем студената.

Прилог 7.2 садржи Правилник о начину бодовања и ближим мерилима за утврђивање редоследа за упис кандидата на акредитоване студијске програме Пољопривредног факултета у Новом Саду.

Оцењивање и напредовање студената (Стандард 8)

Рецензентска комисија је констатовала да сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ бодова који студент остварује када са успехом положи испит. Број ЕСПБ бодова за сваки предмет одређује се на основу радног оптерећења студената у савладавању предмета и применом јединствене методологије за све студијске програме.

Коначна оцена, на сваком предмету из студијског програма, формира се на основу континуираног праћења и оцењивања активности и знања студента, које је показао на

предиспитним и испитним обавезама. У ове обавезе, генерално спадају: уредно присуствовање настави и вежбама, израда семинарских радова, израда писмених тестова, усмени испит, залагање на другим активностима (практичан рад итд.). Предиспитне и испитне обавезе су дефинисане у програму сваког предмета. Укупан број бодова износи 100, од чега се на предиспитним обавезама може остварити минимално 30, а максимално 70 бодова. Остатак се остварује на испитним обавезама.

Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина. При оцењивању се примењује скала према Закону о високом образовању: 51 до 60 поена - оцена 6 (шест), 61 до 70 поена - оцена 7 (седам), 71 до 80 поена - оцена 8 (осам), 81 до 90 поена - оцена 9 (девет) и 91 до 100 поена - оцена 10 (десет).

Напредовање студента, током школске године, дефинисано је Правилником студирања на основним академским студијама, а у складу са одредбама Статута Пољопривредног факултета у Новом Саду.

Наставно особље (Стандард 9)

За реализацију студијског програма основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура Пољопривредног факултета у Новом Саду, обезбеђено је квалификовано наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама. Број наставника одговара потребама студијског програма и одговара броју предмета и броју часова на предметима.

Наставу на студијском програму ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура обавља 25 редовних професора, 26 ванредних професора, 23 доцента и 3 предавача, као и 37 сарадника са пуним радним временом и 9 сарадника са непуним (30%) радним временом.

Просечно оптерећење наставника на студијском програму је 0.66 часова активне наставе недељно. Просечно оптерећење сарадника по овом студијском програму је 1.38.

Рецензентска комисија је констатовала да на студијском програму ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура нема наставника чије је ангажовање веће од 12 часова недељно. Такође, ангажовање сарадника није веће од 16 часова недељно на студијском програму.

Подаци за наставнике и сараднике у настави су правилно попуњени. Код већине наставника референце су ажуриране и углавном из претходних пет година (2015-2019).

Књига наставника садржи све потребне податке. У књизи наставника, налазе се елементи стандарда о свим наставницима који су ангажовани на студијском програму ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура, на основу којих се може закључити да наставници имају научне и стручне квалификације које одговарају образовно-научном и пољу и нивоу њихових задужења на студијском програму. Наставници имају најмање пет, али и завидан број од 40 и више референци из уже научне области из које изводе наставу на студијском програму ОАС Воћарство, виноградарство и хортикултура.

У документацији постоје уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, наставника и сарадника са пуним и непуним радним временом на студијском програму.

Сви подаци о наставницима и сарадницима доступни су јавности и налазе се у књизи наставника и на интернет страници Пољопривреног факултета http://polj.uns.ac.rs.

Организациона и материјална средства (Стандард 10)

Рецензентска комисија је констатовала да је у документацији за акредитацију студијског програма основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура наведено да се настава организује у две смене, да је број студената 3466, а површина за одвијање наставе је 20465,69 m^2, што износи 5,9 m^2 по студенту. Такође се наводи да се настава одвија и на додатном простору то јест у објектима на огледним пољима од 4261 m^2 па да факултет укупно располаже са 24726,69 m^2 односно са 7,13 m^2 бруто простора по студенту.

За потребе извођења наставе, факултет поседује 1 амфитеатар површине 280 m^2 са укупно 302 места, 17 предаваоница, 22 вежбаонице (предаваонице, лабораторије), 102 лабораторије за експерименталну наставу, 3 компијутерске учионице укупне површине 171,95 m^2 са 97 места, 2 библиотеке и читаонице површине 196 m^2 са 66 места, 11 сала за испите и одбране радова и 3 радионице. Високошколска установа обезбеђује простор који је приступачан студентима и особљу са отежаним кретањем.

Поред исказаних површина објеката, факултет располаже земљиштем (по различитим основама) укупне површине од 381,7485 ha. У оквиру факултета се налази и Огледно добро воћарства и виноградарства на површини од 83 ha.

Све просторије су опремљене одговарајућом ИТ, аудио-визуелном и техничком опремом. Факултет укупно има 390 рачунара и скоро сви су са прикључком на интернет 24 часа. На Департману за воћарство, виноградарство, хортикултуру и пејзажну архитектуру у интернет учионици је 25 рачунара, које студенти користе како за учење и приступ литератури тако и за израду пројеката, који су саставни део вежби.

Факултет поседује једну отворену и једну универзитетску wi-fi мрежу.

Библиотека располаже са 120 библиотечких јединица релевантних за извођење студијског програма. Обезбеђена је покривеност свих предмета одговарајућом уџбеничком литературом, училима и помоћним средствима.

Контрола квалитета (Стандард 11)

Пољопривредни факултет у Новом Саду је Статутом и другим општим актима утврдио послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа, департмана, катедри и Комисије за квалитет у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета. Пољопривредни факултет у Новом Саду је такође, посебним мерама обезбедио учешће студената у доношењу и реализацији стратегије, стандарда, поступака и културе обезбеђења квалитета.

Пољопривредни факултет у Новом Саду је, формирао Комисију за квалитет са циљем обезбеђења квалитета за све студијске програме, у чији састав су ушли наставници, сарадници, ненаставно особље и студенти. Комисија за квалитета води послове припреме, анализе и усвајања целокупне документације за акредитацију, посебно водећи рачуна о потпуној усклађености студијских програма, ресурса и осталих подлога са стратегијом и циљевима факултета и стандардима за акредитацију.

Пољопривредни факултет у Новом Саду ја са применом анкета којима се оцењује рад наставника и сарадника од стране студената почео пре више година, прво као необавезан завршетак наставе на појединим наставним предметима, а данас се велики број анкета примењују систематски, као обавезне на свим студијским програмима и на нивоу факултета. Анкетама су, поред студената, обухваћене и све друге заинтересоване стране и сви запослени.

На Пољопривредном факултету у Новом Саду се реализују различити упитници са циљем добијања сазнања о квалитету услуга, процеса и ресурса и подлога за њихово унапређење. То су следеће анкете:

а) Анкете за студенте

- Упитник о вредновању наставника и сарадника од стране студената - студенти оцењују наставнике и сараднике, доступност литературе, садржај и значај предмета за њихов студијски програм. Попуњавају упитник за сваки предмет који су слушали у одређеном семестру. Термини анкетирања су предвиђени годишњим календаром, по једном у зимском и летњем семестру.

- Упитник о вредновању служби факултета и услова рада од стране студената - студенти, након завршених предавања за дату годину, одређеног студијског програма, оцењују квалитет наставе, ангажованост Факултета и Департмана на информисању студената о режиму студирања. Такође, на истом упитнику оцењује опремљеност факултета наставним средствима, рад појединих организационих целина (студентске организације, студентска служба), рад управе Факултета, али и хигијену и целокупни амбијент Факултета. Упитник се попуњава на крају летњег семестра.

- Упитник о вредновању студијског програма од стране свршених студената по завршетку студија - анкетирају се свршени студенти при добијању дипломе, а оцењују сваки предмет на студијско програму који су завршили.

- Упитник о вредновању студијског програма од стране свршених студената из радног односа - анкетирају се свршени студенти након одређеног времена проведеног у некој фирми, а оцењују сваки предмет на студијско програму који су завршили.

б) Анкете запослених

- Упитник о вредновању наставног процеса, студијских програма и услова рада од стране наставног и ненаставног особља којим су обухваћени сви запослени у наставном процесу и ненаставно особље. Поједине делове упитника попуњавају само наставници и сарадници, а поједине делове сви запослени. Упитник се попуњава једанпут годишње.

в) Анкете послодаваца

- Вредновање студијског програма од стране потенцијалних послодаваца – упитник је намењен истраживању задовољства послодаваца компетенцијама студената који су дипломирали на Пољопривредном факултету у Новом Саду.

Све примењиване анкете као основни циљ имају добијање сазнања о нивоу остваренog квалитета, у свим сегментима рада факултета, односно у свим његовим процесима. На Пољопривредном факултету у Новом Саду се врши анализа резултата спроведених анкета, на нивоу катедри, департмана или факултета у целини, све у зависности од намене конкретне анкете и предлажу одговарајуће корективе и превентивне мере ради унапређења квалитета.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе:

- Спроводити активности које ће утицати да се сви запослени упознају са прописима за акредитацију студијских програма и стандардима за обезбеђење квалитета.
- Увести подстицајне мере које ће стимулисати запослене да се активније укључе у спровођење система квалитета и да постану његов саставни део у оквиру својих активности и надлежности на Факултету.
- Путем тематских трибина информисати студенте о Систему обезбеђења квалитета и њиховим правима и обавезама које се односе на унапређење квалитета, посебно квалитета наставног процеса.

Имајући у виду да је високошколска установа **Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет** испунила стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија (ОАС) – Воћарство, виноградарство и хортикултура**, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Број: 612-00-00053/9/2019-03
Датум: 23.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина 2
Београд

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ

Примљено: 05.10.2020			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
1000	941	10	

На основу члана 23. став 8. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 73/2018, 67/2019 и 6/2020 - др. закони) и Одлуке Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00053/8/2019-03 од 23.09.2020. године, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању издаје

УВЕРЕЊЕ
О
АКРЕДИТАЦИЈИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

основних академских студија (ОАС) – Уређење, коришћење и заштита вода, за који је захтев за акредитацију поднела високошколска установа **Пољопривредни факултет, Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића бр. 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: **100239025**, Матични број: **08608369**.

Како је установа испунила све стандарде за акредитацију студијског програма прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Службени гласник РС“, број 13/2019), студијски програм **основних академских студија (ОАС) – Уређење, коришћење и заштита вода** је акредитован у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **30 (тридесет)** студената у седишту установе, на српском језику.

ДИРЕКТОР
Проф. др Јелена Кочовић

Достављено:
- Високошколској установи
- Архиви

УНИВЕРЗИТЕТ У НОВОМ САДУ
ПОЉОПРИВРЕДНИ ФАКУЛТЕТ
05. 10. 2020
1000 941/110

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу квалитета
Број: 612-00-00053/8/2019-03
Датум: 23.09.2020. године
Булевар Михајла Пупина
Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС" број 88/2017, 27/2018 – др. закон и 73/2018), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, дана 25.06.2020. године, донела је

О Д Л У К У
о акредитацији студијског програма
основних академских студија
Уређење, коришћење и заштита вода

Утврђује се да **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, ПИБ: 100239025, Матични број: 08608369, испуњава прописане стандарде за акредитацију **студијског програма основних академских студија ОАС – Уређење, коришћење и заштита вода** и то у оквиру образовно-научног поља Техничко-технолошких наука и научне области Биотехничке науке, за упис **30 (тридесет)** студената у седишту установе, на српском језику.

Установа се обавезује да у року од 2 године обавести Комисију за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању о унапређењу квалитета у складу са препорукама наведеним у образложењу ове одлуке.

На основу ове одлуке се издаје уверење о акредитацији студијског програма.

О б р а з л о ж е њ е

Високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** са седиштем у улици Трг Доситеја Обрадовића број 8, 21000 Нови Сад, је дана 25.04.2019. године поднела захтев за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Уређење, коришћење и заштита вода** под бројем 612-00-00053/2019-03.

Уз захтев за акредитацију, достављена је документација, која је прописана чланом 4. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма.

На основу чл. 8. и 9. Правилника о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, Комисија за акредитацију и проверу квалитета, образовала је поткомисију ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлуке о захтеву за акредитацију. На предлог поткомисије за техничко-технолошко поље, КАПК је усвојила предлог рецензентске комисије 27.01.2020. године, а директор Националног акредитационог тела је именовао рецензентску комисију дана 28.01.2020. године. Рецензентска комисија је посетила Установу 02.06.2020. године.

Коначни извештај рецензентске комисије, Извештај поткомисије и предлог одлуке, достављени су Комисији за акредитацију и проверу квалитета.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 25.06.2020. године, утврдила је да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

Прегледом поднетог материјала утврђено је:

- Захтев за акредитацију и Уводна табела садрже све тражене податке.
- Пољопривреди факултет Универзитета у Новом Саду је акредитована високошколска установа.
- Студијски програм основних академских студија **Уређење, коришћење и заштита вода** се поново акредитује (акредитован је 2008. године и 2013. године).
- Студијски програм има **240** ЕСПБ бодова. Укупно трајање студија је **4 године (8 семестара).**
- Планиран је упис **30 (тридесет) студената** у седишту установе.
- Након завршених студија стиче се академски назив **Дипломирани инжењер пољопривреде.**

После детаљне анализе испуњености појединачних стандарда које је рецензентска комисија дала у свом извештају, износимо есенцијалне чињенице везано за појединачне стандарде.

Структура студијског програма (Стандард 1)

Сви предмети су једносеместрални и носе одређени ЕСПБ. По упису треће године, односно петог семестра, студентима се пружа могућност да се, сходно сопственим наклоностима и жељама, поред обавезних предмета одлуче и за изборне предмете који се бирају из седам различитих блокова. Осим тога, студенти имају могућност и да изаберу један од наставних предмета са Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду. У оквиру друге, треће и четврте године заступљена је пракса, и то радна пракса (3 ЕСПБ), производна пракса (3 ЕСПБ) и технолошко организациона пракса (3 ЕСПБ). Завршни рад се реализује током осмог семестра, носи 12 ЕСПБ и састоји се из два дела, истраживачког рада (4 ЕСПБ) и израде и одбране (8 ЕСПБ). Листа и структура обавезних и изборних предмета, као и начин извођења наставе на ОАС Уређење, коришћење и заштита вода детаљније су изложени у Стандарду 5. Структура студијског програма ОАС Уређење, коришћење и заштита вода у потпуности одговара захтевима стандарда у погледу назива и циљева, врсте

студија и исхода учења, академског назива, услова уписа, података о обавезним и изборним предметима, начина избора предмета из других студијских програма, начина извођења наставе, времена потребног за извођење студија и услова за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија како је то назначено у Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма.

Уз овај стандард достављен је одговарајући прилог (Прилог 1.1. Публикација установе - http://polj.uns.ac.rs/). Интернет страница Факултета прегледна, садржајна и омогућава студентима да стекну све потребне информације које се односе на студирање.

Факултет има дефинисане процедуре за одобрење, увођење и спровођење студијских програма, као и за праћење и обезбеђење квалитета истих. Од показатеља квалитета студијских програма прате се проценат дипломираних студената у односу на број уписаних, просечно трајање студија у односу на ранији петогодишњи и десетогодишњи период, стопа одустајања студената од даљег студирања и број уписаних студената у наредну школску годину у односу на остварене ЕСПБ. Добијени подаци сумирани су у одговарајућим табелама и достављени уз Извештај о самовредновању и оцењивању квалитета. У праћењу квалитета наставног процеса и студијских програма значајну улогу имају студенти. Предвиђено је да основни метод студентског вредновања буде анкетирање, које се изводи при крају сваког семестра попуњавањем одговарајућих упитника. Квалитет студијског програма оцењују и студенти који су завршили Факултет, такође путем анкетирања.

Сврха студијског програма (Стандард 2)

Сврха студијског програма ОАС Уређење, коришћење и заштита вода је формулисана јасно и недвосмислено, а у складу је са основним задацима и циљевима Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду. Студијски програм је конципиран тако да се његовом реализацијом образују Дипломирани инжењери пољопривреде који поседују релевантне компетенције и квалификације везане за уређење, коришћење и заштиту вода у пољопривреди и водопривреди, у европским и светским оквирима.

Циљеви студијског програма (Стандард 3)

Циљ студијског програма ОАС Уређење, коришћење и заштита вода је образовање дипломираних инжењера пољопривреде који су оспособљени за брзо укључивање у непосредан рад, као и за развој и примену стечених знања у пољопривредној и водопривредној пракси. Поред тога, студијски програм има за циљ и развијање свести о значају и потребама целоживотног учења, као јединог начина да се у будућности одговори на нове изазове у одрживом развоју пољопривреде и водопривреде. Циљеви студијског програма су конкретни и оствариви, а у складу су са основним задацима и циљевима Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду.

Компетенције дипломираних студената (Стандард 4)

По завршетку студијског програма ОАС Уређење, коришћење и заштита вода студенти стичу следеће способности, односно компетенције: способност разумевања проблема за област рада на уређењу, коришћењу и заштити, способност коришћења стручне литературе, примене стечених стручних знања за самостално решавање комплексних проблема у области уређења, коришћења и заштите вода, у складу са принципима одрживог развоја, способност да идентификују и користе одређене податке, способност да пренесу своја запажања, разумевања, вештине и активности својим колегама и претпостављеним, да сарађују са колегама из других сродних струка при решавању комплексних проблема на пољопривредном подручју, способност да прате најновија достигнућа из области уређења, коришћења и заштите вода и њихову примену у пракси и пројектовању, коришћењем стручне и научне литературе и информационо-комуникационих технологија, као и способност да наставе своје даље образовање.

Савладавањем студијског програма ОАС Уређење, коришћење и заштита вода студенти стичу проширена знања из области уређења, коришћења и заштите вода у односу на знање стечено у средњој школи. Образовани студенти су оспособљени за рад у пољопривредним и водопривредним предузећима и другим организацијама које се баве проблематиком уређења, коришћења и заштите вода, као и да наставе студије на мастер студијама. Достављен је одговарајући прилог - Додатак дипломи са свим предвиђеним законским елементима.

Курикулум (Стандард 5)

Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду у документацији за акредитацију ОАС Уређење, коришћење и заштита вода доставио је све потребне показатеље и прилоге за Стандард 5. Достављене табеле, прилози и извештаји су линковани, квалитетно припремљени и јасни за тумачење.

Курикулуми студијског програма обухватају детаљан опис предмета и урађени су у складу са стандардом. Опис сваког предмета садржи: назив студијског програма, назив предмета, имена наставника, статус предмета, број ЕСПБ, услов, циљ предмета, исход предмета, садржај предмета (теоријска настава и практична настава), препоручена литература, број часова активне наставе, методе извођења наставе, начин провере знања (предиспитне обавезе и завршни испит) исказан у поенима.

Доста препоручене литературе је на енглеском језику. Део наведене литературе је поприлично застарео (више од 10-15 година) и углавном је са Факултета техничких наука у Новом Саду, Грађевинског факултета у Београду и Рударско-геолошког факултета у Београду.

У курикулумима предмета приложени су описи везани за реализацију радне, производне и технолошко организационе праксе и одређени су наставници задужени за њихову организацију. Приказана је и Спецификација завршног рада.

Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма (Стандард 6)

Квалитет студијског програма је усаглашен са савременим научним токовима и стањем струке, а упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, па су наведена три студијска програма из различитих земаља ЕУ (Њитра - Словачка, Беч - Аустрија и Вагенинген - Холандија). Програм је конципиран да на интердисциплинаран, целовит, интегралан и свеобухватан начин пружа студентима најновија научна и стручна знања из научног поља пољопривреде и водопривреде. У оквиру Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду, овај студијски програм покрива важан сегмент савременог и одрживог начина организације пољопривредне производње.

У Прилогу 6.4. дати су курикулуми, тј. листа предмета са наведених иностраних студијских програма ради сагледавања усклађености, чиме је испуњен и овај захтев за Стандард 6. Сва три иностранa програма су трогодишњи студијски програми и према поређењу назива предмета запажа се значајан ниво усклађености са четворогодишњим програмом Уређење, коришћење и заштита вода. Пожељно би било да у наредном периоду установа размотри усклађеност овог програма са наведеним иностраним програмима по групама предмета, стручној пракси и завршном раду и да такав документ усвоје одговарајућа тела установе, како би имали подлогу за будућа осавремењавања овог студијског програма.

Упис студената (Стандард 7)

Студијски програм ОАС Уређење, коришћење и заштита вода годишње може уписати укупно 30 студената на буџетско финансирање и самофинансирање. Упис кандидата се врши према условима који су у складу са Сатутом Факултета и одлуком Наставно-научног већа Факултета. На овај студијски програм се могу уписати лица која имају претходно завршену четворогодишњу средњу школу и положен пријемни испит. Рангирање кандидата се врши на основу успеха постигнутог током школовања у средњој школи, као и на основу успеха постигнутог на пријемном испиту. Такође се могу уписати и студенти са других студијских програма, као и лица са завршеним студијама на другом студијском програму при чему посебна Комисија, коју именује декан Факултета, вреднује све положене активности кандидата за упис, које се могу признати у потпуности, делимично или се могу не признати. Јасно је дефинисан конкурсни рок, као и сва документација која је потребна за пријаву и упис. Поред тога, Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду испуњава све кадровске и просторне капацитете за реализацију овог студијског програма.

Уз Стандард 7 достављене су одговарајуће табеле и прилози. Увидом у Табелу 7.1. може се приметити да број студената у текућој школској 2018/2019. години (11) веома одступа од планираног броја студената за упис у наредну школску годину (30). Просечна оцена уписаних кандидата је највећа у текућој школској години. На основу анализе података датих у Табели 7.2. може се утврдити да у текућој школској години на студијском програму ОАС Уређење, коришћење и заштита вода студира укупно 74 студента. Највећи број студената је на четвртој години.

Оцењивање и напредовање студената (Стандард 8)

Сваки појединачни предмет у програму има одређени број ЕСПБ које студент остварује када са успехом испуни предиспитне обавезе и положи испит. Успешност студената у савлађивању сваког предмета посебно се континуирано прати током наставе и изражава поенима. Максимални број поена које студент може да оствари на предмету је 100. Студент стиче поене на предмету кроз рад у настави и испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, од 30 до 70, чиме је испуњен услов дефинисан Законом о високом образовању у погледу минималног, односно максималног броја поена који се стичу проверама знања у предиспитним обавезама и на испиту.

На око 30% предмета студент може да освоји прелазну оцену испуњавајући предиспитне обавезе, док се на осталим предметима оцена коју је студент добио утврђује на завршном испиту. Укупан успех студента на предмету изражава се оценом од 5 (није положио) до 10 (одличан). Оцена студента је заснована на укупном броју поена које је студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита, а према квалитету стечених знања и вештина. При оцењивању се примењује скала дефинисана у складу са Законом о високом образовању.

На основу података из Табеле 8.2. јасно је да се након друге године студија број студената који редовно уписује наредну годину смањио за око 50%. Просечна оцена је 7,79, а најмања је у првој години. Рецензентска комисија сматра да је Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду испунио обавезе у вези Стандарда 8 – Квалитет студената из Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета.

Наставно особље (Стандард 9)

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним и стручним квалификацијама. Укупан број наставника је 44 (16 редовних професора, 13 ванредних професора, 12 доцената и 3 (три) наставника страног језика). Сви наставници су ангажовани са 100% радног времена на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду. Такође, сви наставници остварују просечно мање од 180 часова активне наставе годишње, односно 6 (шест) часова недељно, а агажовање им је до 4,66 часова. Просечна ангажованост наставника на овом студијском програму је 0,95/1,95 активне наставе недељно. Наставници овог студијског програма су из три области: техничко-технолошке науке (ужој научној области Уређење, коришћење и заштита вода припада осам наставника), природно-математичких наука и друштвено-хуманистичких наука. Квалификације наставног особља су у потпуности усклађене са њиховим задужењем.

На студијском програму је ангажовано 19 сарадника, и то 9 (девет) асистената и остало истраживачи. Сви сарадници су ангажовани са 100% радног времена на овој установи. Ангажовање по сараднику износи просечно 1,78/3,05 часова активне наставе недељно на овом студијском програму, а креће се до 7,88. Четири сарадника су на горњој граници оптерећења. Поред тога, агажовано је девет сарадника ван радног односа, тј. у виду допунског рада (30%) према уговору.

Према захтеву за акредитацију планирани број студената је 30, тако да је величина група за предавања и вежбе усклађена са захтевима стандарда.

У оквиру тог документа, Стандард 7 – Квалитет наставника и сарадника, квалитетно је обрађена материја на нивоу установе. Као важан елемент издвојено је да је просечан број студената по наставнику 20,4 (на бази 3553 студента и 174 наставника од чега је 155 са пуним радним временом на овој установи). Насупрот тога, наведено је да у наставном процесу учествује 34 сарадника па је по претходно наведеном мерилу однос преко 100. На основу добро издвојених битних елемената за SWOT анализу предложене две мере и активности за обезбеђење квалитета су добро одабране. Обе мере (превазилажење минималних критеријума код избора у звање и подржавање међународне сарадње и мобилности наставника и сарадника са циљем стручног усавршавања, али и иновирања наставних планова и програма) јесу јаке тачке, за које би се могло констатовати да су трајног карактера.

Организациона и материјална средства (Стандард 10)

Извођење наставе, припрема и одржавање испита за студенте ОАС Уређење, коришћење и заштита вода обављају се у просторијама Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду, при чему је обезбеђен простор од 5,9 m^2 по студенту. За извођење наставе је обезбеђен довољан број уџбеника (око 47000 библиотечких јединица). Факултет располаже огледним пољима и пољопривредним земљиштем од приближно 380 ha. Студентима је на располагању 74 рачунара у оквиру неколико рачунарских учионица. Уз Стандард 10 достављене су одговарајуће табеле и прилози који су адекватно линковани.

Рецензентска комисија сматра да је Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду испунио обавезе у вези квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке, као и целокупног простора и опреме.

Контрола квалитета (Стандард 11)

Контрола квалитета студијских програма на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду изводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета установе, а спроводи се анкетирањем студената током трајања студија и дипломираних студената, оцењивањем дипломираних студентата од стране послодаваца са којима су засновали радни однос и вредновањем наставног процеса и услова рада од стране наставног и ненаставног особља Факултета. На унапређењу квалитета наставног процеса учествују катедре, наставно-научна већа департмана, наставно-научно веће Факултета и Комисија за квалитет. Извештај о самовредновању саставља продекан за наставу, а усваја га Наставно-научно веће Факултета. Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду има успостављену контролу квалитета студијских програма што се може закључити из Извештаја о самовредновању и оцењивању квалитета, као и из документације која је достављена уз Стандард 11: Листа чланова комисије за контролу квалитета; Извештај о резултатима

самовредновања студијског програма; Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета; Правилник о уџбеницима; Извод из Статута установе којим регулише оснивање и делокруг рада комисије за квалитет. Савет Пољопривредног факултета Универзитета у Новом Саду је 26.10.2007. године донео Стратегију обезбеђења квалитета која представља стратешки развојни документ из области обезбеђења квалитета високог образовања на Факултету, а дефинише основне приоритете високог образовања у области обезбеђења квалитета, као и начин њиховог остваривања. Наставно-научно веће Факултета је 27.02.2007. године донело Правилник о самовредновању студија, педагошког рада наставника и услова рада на основу кога се врши провера квалитета студијских програма. Потребно је чешће ажурирати интернет страницу Факултета. Савет Факултета је 11.03.2014. године донео Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности, који се налази на сајту Факултета.

У састав Комисије улази 11 чланова, и то осам наставника, шеф студентске службе, студент продекан и секретар комисије. Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду обезбеђује значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета и то кроз рад Студентског парламента, студентских организација и студентских представника у телима Факултета, као и кроз анкетирање студената о квалитету студијских програма и установе.

Детаљно су изложени резултати SWOT анализе и наведени су предлози мера и активности за унапређење квалитета.

Предлог мера и активности за унапређење квалитета:

- Предлаже се осавремењивање библиотечких и уџбеничких ресурса, по могућности на српском језику, при чему би требало тежити већој покривености уџбеницима предметног наставника,
- Пожељно би било да у наредном периоду Факултет размотри усклађеност студијског програма ОАС Уређење, коришћење и заштита вода са наведеним иностраним студијским програмима по групама предмета, стручној пракси и завршном раду како би имали подлогу за осавремењавања студијског програма,
- Потребно је ажурирати научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави почетком сваке школске године,
- Пожељено би било да се размотри примена нових начина за обраду података како би резултати били разврстани по студијским програмима,
- Радити на подизању поверења студената у процес самовредновања и подстицати студентске иницијативе за унапређење квалитета.

Имајући у виду да је високошколска установа **Пољопривредни факултет Универзитета у Новом Саду** испунила стандарде за акредитацију студијског програма **основних академских студија ОАС – Уређење, коришћење и заштита вода**, прописане Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма, одлучено је као у диспозитиву.

Достављено:
- високошколској установи
- архиви

ПРЕДСЕДНИК

Проф. др Ана Шијачки